ADEVĂRUL DE CLUJ

ZIAR INDEPENDENT

EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ | ANUL III, NR. 281 SÎMBĂTA-LUNI 5—7 IANUARIE 1991 | 8 PAGINI 3 LEI

PUȚINĂ ISTORIE CU REGI ȘI LIBERALI (II)

Duminică, la televiziunea română, istoricul Dinu C. Giurescu i-a acordat un interviu proaspătului monarhist V. Arachelian, referitor la evenimentele din 30 decembrie 1947. Am aflat, astfel, în sfîrșit adevărul: Mihai a fost constrîns să abdice (sau să demisioneze, cum a zis V.A.). Bineînțeles că așa a fost, că doar nici un rege n-a abdicat vreodată de bunăvoie, în afara vreunuia puțin țicnit, cum a fost celebrul catolic spaniol care s-a retras la mănăstire. Cît despre hohotele disperate de plîns ale întregului popor, să fim serioși. Evident că au făcut o ticăloșie comuniștii, dar în bună parte cu concursul mătușii sale. Cele două ore de gîndire acordate de Petru Groza erau suficiente pentru o soluție eroică. Declarațiile ulterioare, după zeci de ani, nu-s decît niște justificări naive. Și, apoi, mai e ceva: în 1975, Dinu C. Giurescu, împreună cu tatăl său, istoricul și liberalul Constantin C. Giurescu, publică masiva Istoria românilor (din cele mai vechi timpuri pînă astăzi), singura istorie oficială de sub dictatură, în care ni se promite: „Ne-am străduit să înfățișăm adevărul, convinși fiind că numai adevărul durează". Iar pentru aflarea adevărului de atunci, autorii l-au luat ca aliat, prin numeroase citate (cu unul chiar se deschide „carten neamului"), pe însuși Nicolae Ceaușescu. Să ne înțelegem, nu este vorba despre un pîrlit de articol conjunctural, ci de un volum de 1000 pagini, de o istorie care să reprezinte destinul unui popor. Iată ce se poate citi acolo: „Partidul comunist român, continuator al tradițiilor republicane, a adoptat în documentele sale, ca și în alte lucrări editate în intervalul dintre cele două războaie mondiale, o fermă orientare împotriva monarhiei, subordonînd însă dezideratul republicii, luptei generale pentru cucerirea puterii, pentru înfăptuirea orînduirii socialiste". Tradițiile republicane, al căror „continuator" era PCR, sînt nominalizate de cei doi autori prin: Nicolae Bălcescu, Simion Bărnuțiu, C.A. Rosetti, Gh. Panu, B.P. Hașdeu, Al. Macedonski, A. Bacalbașa, Tr. Demetrescu, I.L. Caragiale, C. Mille, N.D. Cocea, Al. Vlahuță, O. Băncilă, T. Arghezi ș.a. Iată-i, așadar, pe Petru Groza și Gheorghe Gheorghiu-Dej prezentați ca niște descendenți dintr-o ilustră stirpe de *republicani și nicidecum* ca niște uzurpatori. Evident, nu se putea scrie altfel. Nu se putea, numai că Dinu C. Giurescu putea să nu scrie acea istorie așa cum și Mihai putea să nu semneze acea abdicare. Ion Antonescu nu a semnat că e vinovat. Regele, însă a recunoscut o stare de fapt menționată ca atare și de Giurescu: „Spre finele anului 1947, contradicții de fond dintre conținutul real al puterii și forma de stat monarhică reclamau o grabnică soluționare." Cînd a spus istoricul adevărul, în 1975 sau în 30 decembrie 1990, cînd ne-a vorbit despre marea jale a poporului român?! De bună seamă, evenimentul produsese o surpriză de proporții (chiar și asupra micuțului Arachelian), numai că să spui astăzi că nimeni nu se aștepta la aceasta... Mai cinstit ar fi, în locul unei asemenea cazuistici cam infantile, să te declari monarhist și gata. Dar dacă monarhiștii noștri vor avea, să zicem, cîștig de cauză, s-au gîndit, oare, la acest nefericit amănunt: cine se va încumeta să-i restituie regelui fabuloasele bogății pe care familia sa le-a „agonisit" în numai vreo 70 de ani, o perioadă în care nu cred ca o altă dinastie din lume să se fi îmbogățit vreodată în așa măsură, pornind de la zero?! Se pare că cei mulți, în nici un caz. Deocamdată, o mare trecere are coroana în orașul nostru. În 30 decembrie, peste o sută de „antitotalitariști", tot unu și unu, l-au adus osanale; și nu oricum, ci cu uriașa pilnie. Europa liberă iar a auzit de vreo cinci mii.

Ioan M. LUPU

TELEX

DEZBATERI ÎN SENAT

Dezbaterile de fond din ședința plenară de vineri a Senatului s-au concretizat prin adoptarea, cu majoritate de voturi, a 8 articole din proiectul Legii fondului funciar, ajungîndu-se astfel la articolul 30 (proiectul are 123 de articole și 3 anexe). După opinia specialiștilor, a senatorilor care sînt purtătorii de cuvînt ai alogătorilor, primele 30 de articole constituie partea cea mai importantă a legii în discuție.

În cadrul dezbaterilor au fost abordate foarte multe probleme controversate care frămîntă țăranul român în această perioadă. Între acestea s-au aflat problema datoriilor mari către stat pe care le au unele CAP-uri și asigurarea pensiilor pentru membrii CAP-urilor care se desființează, precum și modalitățile prin care vor fi trași la răspundere cei care au făcut abuzuri în perioada ce a trecut de la revoluție. În acest context, reprezentanții guvernului, în prezența cărora se discută legea, au subliniat, între altele, că va fi elaborată o lege specială care să prevadă modalitățile de plată a pensiilor după desființarea CAP-urilor. Totodată, ei au precizat că în actualul proiect de Lege a fondului funciar — în capitolul dispoziții finale — vor fi stipulate răspunderile și sancțiunile celor care au făcut abuzuri în perioada postrevoluționară, împărțind anapoda bunurile CAP-urilor.

În timpul ședinței de vineri s-a exprimat părerea că ar fi bine ca la dezbaterile acestei legi să fie invitați și reprezentanți ai țăranilor, apreciindu-se că a fost o scăpare atunci cînd s-au întocmit listele electorale.

Oricum, hotărîrea Senatului de a-și scurta mini-vacanța de Anul Nou, precum și modul în care se desfășoară discuțiile pe marginea celei mai importante legi abordate de acest for legislativ, se dovedesc a fi benefice, anticipîndu-se că legea fondului funciar va fi dată în timp util. Edificator în acest sens este și faptul că senatorii au hotărît să lucreze și sîmbătă, 5 ianuarie.

INTERPELARE

Un număr mare de cititori ne-au sunat la redacție, solicitîndu-ne informații cu privire la interpelarea prezentată de deputatul Dumitru POP, în ședința din 25 decembrie 1990. Le răspundem publicînd în întregime și fără comentarii textul interpelării respective.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Domnule președinte,
Onorat plen al Adunării Deputaților,

Doresc să vă fac cunoscut că în Tîrgu Mureș a fost întocmit un incredibil plan de acțiune ce urma să fie pus în aplicare pe data de 21 XII 1990, cu ocazia comemorării eroilor Revoluției din Decembrie 1989. Planul a fost opera unor cetățeni de etnie maghiară, pe care nu-i putem numi nici șovini și nici extremiști, ci dușmani ai națiunii și poporului român, care caută pe toate căile să comită acțiuni îndreptate împotriva securității statului și a ordinii publice. Acești viteji cetățeni aveau de realizat, nu se știe sub a cărui oblăduire, cîteva acțiuni de „eroism" ca: 1. Ocuparea prefecturii, primăriei, a poștei și radiodifuziunii locale și declararea municipiului Tîrgu Mureș ca oraș independent; 2. Interzicerea accesului în Tg. Mureș, prin blocarea străzilor 7 Noiembrie, Combinat, Podul Mureș, B-dul 1848 ș.a.; 3. Constituirea imediată de trupe de ordine; 4. Constituirea unui comandament provizoriu; 5. Judecarea, în fața unui așa-zis tribunal revoluționar, constituit în acest scop, a persoanelor care nu respectă ordinele; 6. Anihilarea Uniunii „Vatra Românească" și imobilizarea reprezentanților ei.

Acțiunea subversivă a fost deconspirată de organele statului, așa firave cum sînt, dar a existat și sprijinul cetățenilor de bună credință din județ, inclusiv a celor de naționalitate maghiară. Cazul a fost discutat și preluerat la sediul Prefecturii județului Mureș, unde au fost invitați și o parte din inițiatori.

Domnilor, în județul Mureș au avut loc în ultima perioadă o serie de alte acțiuni grave, față de care nu s-au luat măsuri în raport cu gradul lor de periculozitate, și anume: — sechestrarea prefectului Vasile Urdea și subprefectului Filipescu la Sovata; — sechestrarea domnului Lazăr, șeful de secție a prefecturii în comuna Livezeni; — distrugerea firmei primăriei din comuna Pănet, care era scrisă în limba română; — slujba incitatoare de la biserica din Miercurea Nirajului, unde a fost arborat drapelul Ungariei; — ruperea drapelului de stat al României în clasa a VIII-a E. la Școala generală nr. 3 din Tîrgu Mureș; — încercarea de înjunghiere a cîntărețului Ion Bocșa în biserica ortodoxă română din Tg. Mureș în timpul celebrării unei slujbe religioase.

Domnilor, atitudinea nejustificată a organelor de drept, adică a poliției, procuraturii, justiției, privind tragerea la răspundere a celor care au săvîrșit fapte grave în 20 martie 1990 și ulterior ne dă de gîndit, deoarece Tg. Mureșul este placa turnantă a acțiunilor de destabilizare, separare și prigonire a românilor, încercîndu-se și aici extinderea dramei românești din Harghita și Covasna. Domnilor, din fericire, a eșuat, pentru a doua oară, tentativa organizării unui puci local (prima fiind, după cum știți, în 20 III 1990). Firește, am vrea să știm dacă asemenea acțiuni sînt definitiv abandonate sau numai amînate și dacă dispunem sau nu de mijloace legale care să prevîntîmpine și să zădărnicească asemenea acțiuni teroriste. În cazul în care autoritățile legale, de la Guvern pînă la poliție, nu sînt capabile să-și facă datoria, conform statului de drept, doresc să vă aduc la cunoștință că locuitorii acestor vechi plaiuri românești, care au îndurat atîtea nedreptăți în decursul anilor, vor fi nevoiți să se organizeze în gărzi naționale.

Domnilor, revenim la solicitările noastre anterioare de a fi aduse la cunoștința opiniei publice geneza evenimentelor din 20 martie 1990 și clarificarea situației românilor alungați din Harghita și Covasna. De asemenea, cerem din nou tragerea la răspundere a provocatorilor Tőkes Laszlo, Domokos Geza, Kiray Karoli, Sőcz Geza, Moc Peter, Palfalvi A., Demeni și alții, pentru acțiunile antiromânești și antistatale desfășurate pînă acum pe teritoriul Transilvaniei.

IRONIA ÎN PARLAMENT

(O întrebare pentru domnul ȘTEFAN CAZIMIR)

— Credeți că ironia are eficiență în Parlament?

— Eficiența ironiei în politică și implicit în viața parlamentară ține de natura procedeului, a cărui folosire adecvată presupune un anumit stadiu de cultură atît din partea emițătorului, cît și din aceea a receptorului. În principiu, apelul la ironie este un omagiu adus interlocutorului pe care îl socotim capabil să ne descifreze corect mesajul. Este totodată un mod de a ocoli violența, de a respecta curtoazia și de a menține dialogul în limite civilizate. Toate aceste determinări au, firește, și reversul lor. Uneori, cei vizați de ironie ar fi preferat un atac deschis, ca să-i răspundă în același mod. Din sentimentul lor de frustrare poate rezulta o replică vehementă. Se produc, de asemenea, și decodări incorecte. Ironia subînțelege prezența unor ghilimele inefabile, dar nu toți izbutesc să le observe. Așadar, ca să revenim la punctul de plecare, eficiența ironiei nu e un dat, ci un proces. Să nădăjduim, un proces ascendent.

M. TRIPON

ÎN ZIARUL DE AZI:

- ARTA, LITERATURA, CULTURA (pag. 4)
- POLIȚIA ÎN ACȚIUNE 24 DE ORE (pag. 5)
- MOZAIC (pag. 6)

„ZILELE EMINESCU"

În perioada 14—16 ianuarie 1991, Societatea culturală „Lucian Blaga" organizează — la Cluj-Napoca și Blaj — Festivalul internațional „Zilele Eminescu", manifestare culturală la care participă poeți, critici și istorici literari români din țară și din afara granițelor.

Deschiderea festivalului va avea loc în 14 ianuarie, ora 10, în sala „Eminescu" a Facultății de litere, printr-o întîlnire cu poeții invitați și clujeni. După-amiază, la ora 18, la Studioul de radioteleviziune va avea loc spectacolul „Acusticon" cu titlul „Vreme trece, vreme vine".

În 15 ianuarie, ora 10, respectiv ora 17, se va desfășura, în sala de conferințe a Bibliotecii centrale universitare „Lucian Blaga", un simpozion consacrat personalității marelui scriitor român Mihai Emnescu.

Festivalul internațional „Zilele Eminescu" se va încheia cu o manifestare culturală la Blaj.

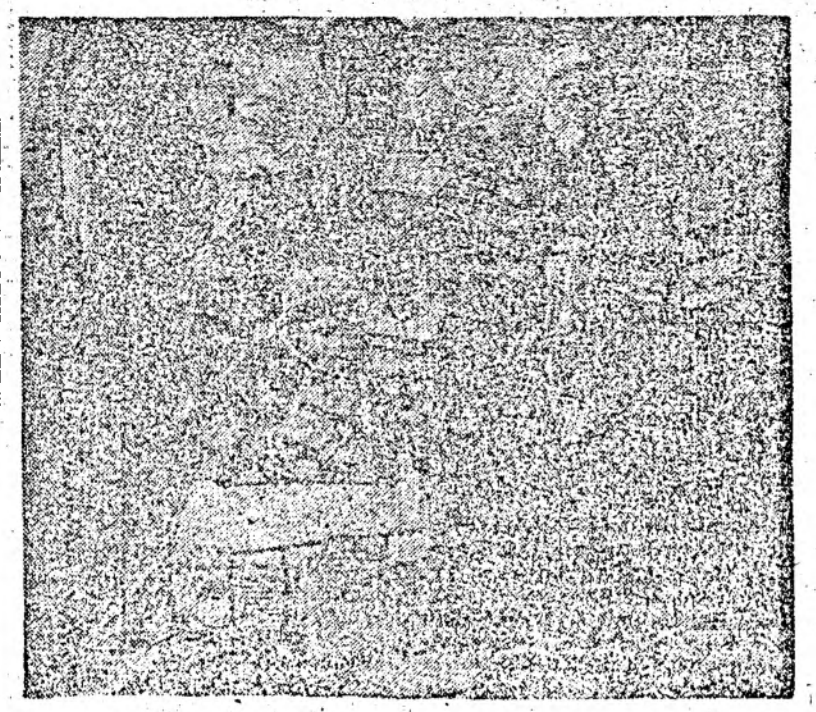

Invitație în „Orășelul Copiilor" din Parcul Feroviarilor
Fotografia: Radu SANTEJUDEAN

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIV. CLUJ-NAPOCA

CONGRESUL UNIUNII ROMÂNILOR DIN UNGARIA

În cursul lunii decembrie 1990 localitatea maghiară Jula (Gyula) a fost gazda Congresului extraordinar al Uniunii Românilor din țara vecină. Evenimentul a fost precedat de o îndelungată activitatea desfășurată de o comisie de pregătire, alcătuită din șapte subcomisii, care, deplasîndu-se în localitățile unde trăiesc cetățeni de origine etnică română, au trecut în revistă problemele lor specifice, care au constituit apoi elemente de lucru în dezbaterile Congresului.

Au reținut atenția preocupările privind învățămîntul, consemnîndu-se imperativul ca în localitățile în care (în paralel cu școlile avînd limba de predare maghiară) funcționează școli cu limba de predare română, procesul de învățămînt să fie astfel condus încît copiii locuitorilor de etnie română să fie atrași a se înscrie preferențial la cursurile acestor școli, special instituite pentru ei. Dezideratul poate și trebuie să fie realizat ridicînd prestigiul acestor școli prin activități pedagogice specifice, atractive, care să fie mobilizatoare și stimulative. Legat de aceasta se preconizează editarea de noi manuale școlare adecvate actualelor cerințe. Tot pentru a atrage cît mai mulți elevi s-a avansat ideea ca liceul românesc din Jula să fie specializat în învățarea limbilor străine și în special a celor de sorginte latină, absolvenții acestor școli putîndu-și însuși astfel încă din faza preuniversitară elemente de specialitate temeinice, menite să le faciliteze accesul viitor în abordarea studiilor superioare de filologie.

O altă problemă discutată cu deosebit interes a fost cea a păstrării tradițiilor, factor esențial în menținerea și asigurarea continuității noțiunii de românitate. Se concepe și se accentuează necesitatea permanentizării întregului sistem de tradiții cuprinzînd în special limba, obiceiurile și manifestările religioase. La acest capitol sînt vizate acțiuni de sprijinire a școlilor, a soliștilor și ansamblurilor tradiționale și a comunităților ecleziastice ale tuturor cultelor ce cuprind enoriași de etnie română.

În domeniul presei și cel editorial se preconizează crearea unei case de presă centralizată la Jula. Aici se va tipări în continuare ziarul „Cuvîntul nostru", la realizarea căruia se vor opera schimbări atît în problemele de formă cît și de conținut. Se vor edita și manualele școlare, de a căror necesitate am amintit și operele literare ale scriitorilor de limbă română din Ungaria.

Uniunea Românilor din Ungaria își propune intensificarea relațiilor de colaborare internă și externă.

Pe plan intern se prevede o deschidere pe bază de stimă și apreciere reciprocă către toate partidele politice și uniunile celorlalte etnii minoritare din țară, cu menționarea intenției ferme ca Uniunea să ajungă să-și exprime propriul său cuvînt în parlamentul țării. De asemenea, Uniunea este deschisă colaborării cu toate comunitățile economice și administrative locale din zonele unde trăiesc cetățeni avînd etnie română.

În domeniul relațiilor externe, strădania principală se va axa pe dorința de a face cunoscută existența și preocupările românilor din Ungaria în toate țările unde trăiesc români. Se vor organiza întîlniri cu români din alte țări, vizite reciproce de turiști și elevi, Uniunea dorind să se impună atenției fondațiilor internaționale ce sprijină activitatea românilor de pretutindeni.

Din întreaga concepție-program prezentată la acest Congres se desprinde concluzia că Uniunea Românilor din Ungaria dorește „să introducă în viață impulsuri noi pentru menținerea etnicului, să facă să intre ceva românesc în fiecare element din viața oamenilor pe care o reprezintă".

Emil MAIOR

Dreptul la replică

RĂSPUNS VÎNDUȚILOR!

De necrezutul Scribii puterii impuse au trecut, din nou, la atac, La un atac incredibil și indecent, la persoană, dovedind că și în Sfîntul Post al Crăciunului nu se pot abține de la folosirea dezgustătoare a calomniei, a persiflării, a minciunii. Și cînd aceasta se întîmplă în coloanele cotidianului prefecturii care se pretinde, nu-i așa, fără coloratură politică și care este subvenționat din banii noștrii, ai contribuabililor, acest act ni se pare sfidător și relevant.

Folosind un jargon periferic, insalubru, cu etichetări la persoană în care abundă tot felul de porecle care mai de care lipsite de cel mai elementar fair-play și de bun simț, acești avocați, bine plătiți, ai neocomunismului par a nu se da în lături de la nimic. Evadînd din coloanele „Mesagerul transilvan", iată că și în „Adevărul în libertate", prin cetățeanul C. Gherman se dă, din nou, dovada unui infantilism politic incredibil. Să scrii, negru pe alb, că subsemnații am fost în stare să organizăm un marș triumfal al studenților clujene la care au participat aproape 10.000 de greviști, înseamnă a ni se acorda un merit de invidiat care, din păcate, nu ne aparține. Să fim noi în stare ca la o coloană de manifestanți care se desfășura pe o lungime de 1 km să putem „sufla" lozincile care azi le auzi în întreaga țară și pe care le cunoaștem cu toții atît de bine după un an întreg de repetiții aproape cotidiene, este un fapt pe care numai un vîndut puterii îl poate inventa și „manipula" cu o asemenea ușurință incalificabilă ce subestimează voit inestimabila creație studențească în materie. Ceea ce este mai grav pentru noi este că la conducerea acestei uriașe coloane se afla un microbuz cu nr. 12-CJ. Este clar deci! Se dovedește prezența elementelor destabilizatoare care, folosindu-se de D-nii O. Buracu și I. Cioară, pun la cale acțiuni antistatale de proporții! Atenție la Transilvania!! Asemenea aprecieri însoțite de epitetul „demagogi" cu care sîntem gratulați în acest articolaș, pune pecetea sfruntării pe fruntea autorului.

A considera, azi, demagogie lupta împotriva structurilor comuniste și neocomuniste este un adevărat sacrilegiu. Dacă este considerată demagogie adeziunea și participarea la această magnifică manifestație a studențimii clujene, a studențimii române, dacă constituie demagogie înălțătorul act civic și etic de care a dat dovadă strălucitul senat al U.M.F. Cluj care sprijină și se alătură revendicărilor firești ale studenților greviști, dacă este calificată demagogie cererea de a cunoaște adevărul asupra tragicelor evenimente din decembrie 1989, cînd numai la Cluj și-au dat viața 41 de martiri, dacă demagogie se numește dorința fierbinte ca în memoria acestor eroi ai neamului să înlăturăm din viața politică și publică a țării pe toți nomenclaturiștii care, într-un fel sau altul, sînt vinovați de acest adevărat genocid care a îndoliat peste 1000 de familii, dacă demagogia presupune încrederea deplină în triumful adevărului, a libertății și a democrației pe pămîntul țării noastre, atunci, ei bine, recunoaștem: da, domnilor, sîntem DEMAGOGI și ne mîndrim cu acest nou titlu pe care voi îl înscrieți cu nesăbuință alături de alte titluri de glorie recentă ale poporului român: huligan și golan. Și nu uitați nici o clipă că numărul acestor demagogi crește de la zi la zi în întreaga țară și că va veni vremea cînd numai voi, apărători ai minciunii, ai ipocriziei, ai obtuzității politice, ai lașității veți regreta amarnic că nu ați aderat la acest fenomen actual pe care îl intitulați demagogie, fenomen pe care l-ați cunoscut și l-ați practicat cu sîrg și devotament, dar de pe cu totul alte poziții, pînă la, și după Revoluția din Decembrie.

Dr. Iosif CIOARA
Dr. Octavian C. BURACU

„Ajută-te singur și cerul te va ajuta"...

Că „prietenul la nevoie se cunoaște", e un adevăr pe care puțini sînt cei care nu l-au verificat pe propria piele. Românii au fost mulți ani, la nevoie. Dar prietenii lor, cum bine se știe, n-au avut posibilitatea să le acorde, decît într-o oarecare măsură, un ajutor moral ... Ajutor care a valorat, poate, la vremea respectivă, mai mult decît oricîte ajutoare materiale ...

Revoluția din Decembrie '89 rămîne tot mai mult în urmă, dar, ca o piatră de hotar. Ea a permis trecerea de la sprijinul moral al românilor la cel material. Și, fapt de-a dreptul impresionant, ajutoarele de tot felul au început să curgă din toate părțile, spre orașele și satele din România. Ajutoare din Franța, ajutoare din Anglia, din Belgia, Olanda, Germania, Italia ajutoare din Americi ... Cine n-a trimis oare ajutoare în România? Unele cu condiții, altele, poate, fără condiții ... Unele, cele mai multe, utile, altele doar pentru o anume propagandă. Unele atingîndu-și scopul, acela de îndulcire a unor suferințe, altele atingînd, probabil alte scopuri ... Nu în puține cazuri „ajutoarele" i-au îmbogățit pe unii, i-au învrăjbit pe alții.

Greu de evaluat întreaga măsură a ajutoarelor primite ...

După Revoluție, ca atîția alții, și Cornelius Măsca din Reading-Shinfield (Anglia) a venit în România cu ajutoare trimise de către concetățenii săi, în mod deosebit de către firma Whitebread, la care lucrează și el. Iată ce ne-a scris recent acest prieten al Clujului: „Între timp, încurajăm cît mai multe grupuri de voluntari din Anglia care să vină în România. Oferiți-le cît mai mult sprijinul. Noi căutăm, în primul rînd, înființarea unor centre de coordonare a ajutoarelor în România, ca să se poată distribui fructele eforturilor de aici în mod cît mai eficace și să nu ajungă pe ... piața neagră. Scopul nostru este ca românii să poată să se ajute ei înșiși, să se redreseze cît mai rapid și să nu devină dependenți de ajutoarele din Vest ... Nu știu dacă această subtilitate este prea bine înțeleasă în România ...".

Oricît ar fi de „subtil" prietenul nostru Cornelius, am vrea să credem că cei mai mulți „se prind", totuși, și îl vor înțelege ... Vor înțelege că, oricît ar fi de binevenit ajutorul din afară, ajutorul prietenilor, fortuna îi ajută, în primul rînd, pe cei care se ajută și singuri ...

Emil LUCA

PAȘAPOARTE

Dintr-un comunicat al Biroului de presă al Ministerului de Interne legat de activitatea desfășurată pe linia eliberării de pașapoarte desprindem: între 1 ianuarie — 31 decembrie 1990 au fost eliberate cetățenilor români 3.635.369 pașapoarte simple, în prezent aflîndu-se în lucru alte 410.037 cereri. Cele mai multe pașapoarte au fost eliberate în municipiul București (430.374), precum și în județele Cluj (235.067), Timiș (222.371) Bihor (204.390) și Arad (186.010). În același interval de timp au fost aprobate cererile de stabilire a domiciliului în străinătate la 129.714 cetățeni români (germani — 95.671; români — 17.782; maghiari — 13.210; evrei — 1.289; alte naționalități — 1.762), din care 80.246 au părăsit deja teritoriul țării. Cele mai solicitate țări de stabilire: Germania — 101.524 persoane; Ungaria — 12.028; S.U.A. — 6.149; Canada — 1.980; Israel — 1.314; Australia — 1.050, precum și în Suedia, Italia, Franța, Grecia și alte țări.

AUDIENȚELE PARLAMENTARILOR

Membrii Parlamentului României din partea organizației județene Cluj a U.D.M.R.-ului stau la dispoziția alegătorilor, precum și a tuturor cetățenilor interesați, la sediul din strada Pavlov nr. 21, în fiecare vineri, de la orele 16, după următoarea programare:

- 11 ianuarie, deputatul Podhrádszky László
- 18 ianuarie, deputatul Eckstein Péter
- 25 ianuarie, senatorul Szöcs Géza
- 1 februarie, deputatul Pillich László.

AGENDA

UNIUNEA ARTIȘTILOR PLASTICI DIN ROMÂNIA, FILIALA CLUJ anunță vernisajul expoziției de ceramică a artiștilor: Avram Eugenia, Chirilă Emilia, Dobra Adriana, Hnat Ieremia, Idiceanu Ștefan, Palko Ernest, Sabău Ioan, care va avea loc în data de: 5 ianuarie 1991, ora 12, la Galeria mică din cadrul Complexului expozițional al Filialei Cluj a U.A.P., str. Iuliu Maniu 2—4 (fost 6 Martie).

OPERA ROMÂNĂ prezintă duminică, 6 ianuarie, ora 14,30: HANSEL ȘI GRETEL de Engelbert Humperdinck. În rolurile principale Elena Zoicaș, Doina Neculce Simpetrean, Maria Ghircoiașu, Alexandru Köpeczi, Marinela David Marc, Maria Filip, Mirela Drăghici Cișman.

FILME

PROGRAMUL FILMELOR în săptămîna 7—13 ianuarie 1991

● Dragoste sublimă (seriile I—II) (9; 12; 15; 18) — Republica ● Idilă pentru o piatră prețioasă (9; 11; 13; 15; 17; 19) ● Tănase Scatiu (12; 14; 16; 18) ● Desene animate (10) — Dacia ● Omul cu pantof roșu (9; 11; 13; 15; 17; 19) ● Melodie uitată pentru flaut (seriile I—II) (12; 15; 18) ● Desene animate (10) — Mărăști ● Milă și tandrețe (9; 11; 13; 15; 17; 19) — Victoria ● Ultimul împărat (9; 12; 15; 18) — Arta ● Camionul de cursă lungă (12; 14; 16; 18) — Muncitoresc ● Idilă pentru o piatră prețioasă (9; 11; 13; 15; 17; 19) — Favorit ● Blestemul rubinului negru (11; 13; 15; 17; 19) ● Operațiunea „Osul alb" (9) — Timpuri noi ● Becket (seriile I—II) (14; 17) ● Jack și vrejul de fasole (11) — Capitol.

RADIO Cluj

DUMINICĂ, 6 IANUARIE:

8,00 — Universul creștin; 8,30 — O poveste muzicală; 8,50 — Eveniment; 9,00 — Top Transilvania — clasament de muzică populară; 12,00 — Atlas european; 12,30 — Umorul de la A la Z; 13,00 — Top 10 — clasamente de muzică ușoară; 16,00 — Ocolul pămîntului; 16,20 — Tutti Frutti — magazin muzical; 17,00 — Unda pentru minte, inimă și literatură; 17,30 — Miracolul sunetelor; 20,00 — Din grădina cu flori multe — muzică populară; 20,30 — Lumea sporturilor;

LUNI, 7 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Interpelări; 10,20 — Cîntece și jocuri populare românești; 10,50 — Cîntec șoptit — moment poetic; 11,00 — Pro Natura; 11,30 — Globul muzical; 12,00 — Bursa ideilor; 12,20 — Concert de prînz; 16,00 — Meridiane și paralele în lumea de azi; 16,30 — Reprize muzicale; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Breviar cultural; 17,30 — Din culisele Operei; 20,00 — Top 10 — clasamente de muzică ușoară;

MARȚI, 8 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Pasărea măiastră — revistă de etnografie și folclor; 10,30 — Divertisment orchestral; 11,00 — Viața minorităților naționale; 11,20 — Piese instrumentale; 11,30 — Salonul artelor; 12,00 — Concert de prînz; 12,30 — Ateliere muzicale; 16,00 — Pro Natura; 16,30 — Varietăți muzicale; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Vîrstele șlagărului; 17,30 — Interpelări; 20,00 — Lecturi literare; 20,30 — La fîntîna dorului.

MIERCURI, 9 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Ambient 2000; 10,30 — La fîntîna dorului; 11,00 — Chemarea pămîntului; 11,30 — Anotimpuri muzicale; 12,00 — Reporter '91; 16,00 — Agora; 16,30 — Supersound — muzică ușoară; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Globul muzical; 17,40 — Realitatea economică; 20,00 — Salonul artelor; 20,30 — Pasărea măiastră;

JOI, 10 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Suflet și cîntec românesc; 10,30 — Unda pentru minte, inimă și literatură; 11,00 — Tutti Frutti — magazin muzical; 11,40 — Perspective; 12,00 — Clubul gazetarilor; 16,00 — File de istorie; 16,30 — Zig-zag muzical; 17,00 — Buletin de știri; 17,10 — Student Magazin; 20,00 — Dialog pentru un portret; 20,30 — Curier — Radio Club;

VINERI, 11 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Curier — Radio Club; 10,30 — Încotro omule?; 11,00 — Rezonanțe corale; 11,40 — „061"; 12,00 — Concert de prînz; 16,00 — Un milion de prieteni; 17,00 — Buletin de știri; 17,15 — Music Shop — revistă muzicală radio; 20,00 — Chemarea pămîntului; 20,30 — Suflet și cîntec românesc.

SÎMBĂTĂ, 12 IANUARIE:

6,00 — Actualități și muzică; 10,00 — Week-end; 11,00 — Revista revistelor; 11,15 — Music Shop; 12,00 — Biblioteca din Alexandria; 12,20 — La hora satului, cîntece și jocuri populare românești; 12,50 — Glose lirice; 16,00 — Clubul gazetarilor; 17,00 — Trenul melodiilor; 17,30 — Liceenii; 20,00 Top Transilvania — clasamente de muzică populară;

★

Programul TV la Studioul Cluj este transmis după cum urmează: LUNI: 10,30 — 11,45 în limba maghiară; 11,45 — 13,35 în limba română; MARȚI, MIERCURI, VINERI: 8,00 — 8,45 în limba română; JOI: 8,00 — 8,45 în limba maghiară.

PROBLEME ECOLOGICE ACUTE ÎN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA ŞI ÎMPREJURIMI

1. **Zonele industriale Est, Nord şi Vest** sînt invadate de emanaţii, scurgeri, depozitări de deşeuri, zgomot etc. Zona industrială Baciu-est, iniţial preconizată numai ca zonă industrială „curată" (industria alimentară, depozite alimentare etc.), a devenit o zonă mixtă, cu metalurgie şi alte activităţi.

2. Toate **cursurile de apă** (Someşul şi Canalul Morii, apoi Nadăşul, chiar piraiele afluente) sînt complet compromise.

Someşul primeşte, în funcţie de debitele Căpuşului, de exemplu, în urma unor ploi torenţiale sau de durată, mari cantităţi de mîl galben de la haldele aparţinătoare actualelor sau fostelor exploatări de minereu feros.

Captarea de apă de la Gilău are filtrele subdimensionate, încă de la investiţia iniţială (făcîndu-se economii); în anumite condiţii întreaga apă potabilă folosită de populaţia Clujului este galbenă, cu suspensii organice şi neorganice.

De verificat în ce măsură grajdurile nou construite, „didactice", ale Institutului agronomic, la distanţă de 300 metri de puţurile de captare Floreşti — Şapca Verde, afectează aceste captări şi dacă sînt şi porcine în aceste grajduri sau nu. Este posibilă anularea biologică a noxelor care pot intra în apele freatice care alimentează direct puţurile de captare aflate la numai 3—400 metri de grajduri (vezi studiul hidrologic elaborat de către Atelierul geo-hidro I.C.P., la începutul anilor 1980).

De pe întregul versant al masivului Făget-Feleac, Someşul şi Canalul Morii primesc ape supra- şi subterane poluate.

De-a lungul oraşului au loc deversări urbane, menajere şi industriale începînd cu fabrica „România Muncitoare". Pîrîul Ţiganilor aduce în ultimii ani o scurgere neagră, toxică, provenind din halda de deşeuri din susul văii, de la C.P.I. şi de la unitatea specializată de gospodărire comunală, situată la 4—500 m de unitatea turistică şi de agrement a O.J.T. — „Camping Făget". „Halda Otrăvită", marcată de un panou de avertizare, emană un fum înecăcios, produs prin autoaprindere sau prin arderea provocată a hîrtiilor şi deşeurilor de tot felul. Ploaia şi zăpada topită antrenează „scurgerea" neagră, care inundă distrugînd zeci de hectare de păşune, iar fumul afectează, în funcţie de direcţia vîntului, cartierele Mănăştur, Zorilor, casele răzleţe din Făget; suprafeţe considerabile din Făget sînt afectate de fumul acesta şi copacii sînt compromişi; vitele găsesc cu greu iarbă de păscut în noroiul înnegrit.

În altă ordine de idei, din motive de economie planificată, întregul masiv de păduri a fost supus unei acţiuni de vătămare, ameninţată cu exterminarea; în ultimii 5—6 ani s-au făcut intense defrişări, cu tăierea completă a cîtorva sute de hectare, iar ici-colo s-au făcut replantări cu diverse soiuri de răşinoase. Grija pentru această pădure se impune, deoarece, din punct de vedere sanitar, Făgetul exercită un benefic efect de protecţie pentru toţi locuitorii Clujului.

În multe zone din Făget şi din păşunea învecinată cu el s-au executat lucrări de aducţiune, s-au instalat garduri de sîrmă şi s-au plantat sute de stîlpi de beton. La circa 500 m S—V de camping s-a lucrat vreo 5 ani la o captare şi aducţiune de apă, lucrare devenită astăzi o ruină şi care n-a funcţionat niciodată, deşi s-au investit cîteva milioane în ea.

O aducţiune mai mică, în scop zootehnic, s-a executat lîngă un saivan puţin în amonte de poligonul din Valea Gîrboului. Nici această aducţiune n-a funcţionat niciodată, în schimb ţevile ruginite şi puţurile săpate au rămas la suprafaţă, nici măcar n-au fost îngropate. Gardurile şi stîlpii de beton se văd bine de pe şoseaua nou asfaltată.

Ar mai fi de verificat zona văii Becaş, care trece prin plantaţiile de meri din apropierea Băilor Someşeni; această vale primeşte scurgerile industriale din aval de Băile Someşeni.

Referindu-ne la **Băile Someşeni**, acestea au o mare valoare terapeutică, prin calitatea apelor sărate şi uşor radioactive; staţiunea este însă pe cale de degradare şi este pusă în pericol de depozitele şi unităţile industriale de construcţii care practic o înconjoară. Mlaştina care a depus în decursul erelor geologice mîl cu valoare curativă este probabil poluată. S-ar impune un studiu urmărind dacă băile se mai pot regenera la valoarea lor terapeutică de odinioară, avînd în vedere că apele celor cîteva zeci de izvoare, fiecare cu alt chimism specific, erau alimentate de lacurile din zona „Între Lacuri", zonă astăzi construită şi, deci, anulată ca mediu natural.

Lacurile şi zona din jurul lor, situate în cartierul „Între Lacuri", cîndva de un pitoresc deosebit, sînt puternic poluate cu reziduuri menajere şi ameninţate cu dispariţia datorită extinderii cartierului Mărăşti în această parte. Se impune un urgent studiu la faţa locului pentru stoparea lucrărilor de construcţii, eliminarea poluării şi transformarea teritoriului în zonă de agrement, cu refacerea cadrului natural specific şi protecţia lui (atît cît mai este posibil).

3. În aval de Cluj ar trebui controlate din punct de vedere al gradului de poluare, toate deversările, inclusiv cele de la crescătoria de porci din Bonţida, iar în amonte de Cluj, efectele unităţilor şi subunităţilor avicole între Floreşti şi Gilău, precum şi deversările menajere din localităţile cu ape tributare Someşului.

La **Gilău**, unitatea agroindustrială, construită prea aproape de parcul castelului, a anulat posibilitatea de a crea un centru turistic rentabil, pentru care, acum 15—20 de ani, s-au elaborat studii de proiecte, din care a rezultat că un asemenea complex turistic ar fi putut fi un punct de plecare spre văile Someşului Rece şi Someşului Cald, precum şi mai departe spre joncţiunea spre Padiş, Valea Arieşului etc.

4. Cu privire la zonele verzi din perimetrul municipiului, în ciuda numeroaselor proiecte de sistematizare, nu s-au amenajat aproape de loc noi zone verzi, necesare, ca urmare firească a extinderii oraşului, iar cele vechi prezintă fenomene de degradare şi paragină. Toate aceste proiecte, ca şi excelentul proiect de amenajare a Făgetului, au devenit piese de arhivă. Asemenea proiecte pentru spaţii verzi urbane s-au întocmit pentru zona de-a lungul Canalului Morii, zonele „Farmec" sau Aurel Vlaicu şi între Lacuri, dar în final acestea au devenit ciuntite ori au fost anulate, continuîndu-se să se construiască blocuri-tip pentru oameni standard, cu o viaţă standard... S-a propus şi a fost elaborată ideea unei noi zone de sport şi agrement pentru studenţi, deasupra Grădinii Botanice, precum şi ideea unor noi parcuri şi spaţii de sport pentru zona industrială Est, unde s-a construit acea „bucăţică" de Politehnică.

Parcul sportiv, ca şi parcul oraşului, suferă, ambele, impactul antropic negativ. De exemplu, la parcul sportiv universitar, rafinamentul unei porţi de lemn cu caracter rustic a fost înlocuit cu o bizară aglomerare de beton, inestetică şi antipatică. În parc, asfaltarea aleilor mari i-a răpit farmecul de odinioară, invadîndu-l cu acelaşi spirit al oraşului „clădit".

Ne întrebăm dacă în piaţa Cipariu şi Calea Turzii au fost de asemenea alungate din proiect spaţiile verzi şi **locurile de joacă pentru copii**. Copilăria „înghesuită" în apartamente va continua jocul cu mingea pe carosabil, unde se vor plimba cărucioarele cu noii născuţi? Din păcate locurile de joacă pentru copii lipsesc pretutindeni în oraş, iar cele existente sînt neîntreţinute. Se impune o urgentă investigare a situaţiei parcurilor şi locurilor de joacă pentru copii, în vederea găsirii unor soluţii de reamenajare şi extensie a lor, în special în cartiere şi zonele centrale, unde acest lucru se impune.

5. O problemă neglijată pe plan naţional şi local este **problema deşeurilor menajere şi industriale**. În condiţiile de aglomerare de construcţii urbane, deşeurile menajere, alături de exploatarea intensivă a suprafeţelor, pînă la meschinărie, au creat condiţii mizerabile de viaţă locuitorilor din cartierele de blocuri şi, în mod deosebit, în preajma locurilor de joacă pentru copii. Igienizarea spaţiilor urbane aglomerate ar trebui să fie problema fundamentală a oricărei acţiuni de urbanizare.

În oraşele foarte moderne din ţările industrializate s-au construit pasaje subterane etajate, iar la suprafaţă se amenajează spaţii plantate. La noi, plantaţia urbană a fost total suprimată.

6. O primă acţiune în **redresarea biospaţiului nostru** naţional ar trebui să fie constituirea unor fundamentale bănci de date, care să informeze cu material bogat din cele mai diferite medii de viaţă. Pe baza acestor informaţii vor trebui reconstituite planurile de sistematizare urbană.

Cel mai important şi mai stringent este, pentru reuşita unor asemenea acţiuni, revizuirea unor concepţii personale şi colective ale specialiştilor din domeniile de proiectare, arhitectură, sistematizare, precum şi din toate domeniile de inginerie. Se cere promovat sipiritul de apreciere a eficienţei sociale într-o economie „vie" şi repudiată ideea „gospodăririi" meschine a terenurilor, ceea ce a generat o adevărată monstruozitate în istoria noastră cea mai recentă. Între acestea se numără: standardizarea absurdă, utilizarea excesivă a prefabricatelor pentru locuinţe, industrializarea supradimensională şi total nerentabilă. Să se recurgă mai mult la inteligenţa umană şi la puterea de creaţie a specialiştilor de largă informaţie.

În spaţiul locuit, urban şi rural, se impun şi alte activităţi dirijate într-un spirit nou: activităţi productive legate de valorificarea produselor agroalimentare, meseriii tradiţionale, turismul şi agrementul, folosirea, prin implementare socială, a energiilor neconvenţionale etc. Toate aceste activităţi privesc structura şi fizionomia spaţiului ambiental; pentru amenajarea lui trebuie consultaţi (pe lîngă arhitecţi şi constructori) şi ecologii, medicii, sociologii şi psihologii etc.

Pentru construcţiile existente este foarte necesar să se studieze situaţiile forţat create, cum ar fi: includerea în blocurile de locuinţe a unor servicii care alterează calitatea vieţii locatarilor prin diferiţi agenţi poluanţi (zgomot, deşeuri, trepidaţii), prin depozitele amplasate la partere, rulajul de camioane grele, spălătoriile şi atelierele din incinta blocurilor etc. De asemenea să se recîştige spaţiile verzi din cartierele de blocuri, să se reamenajeze cele din parcurile mici şi scuaruri, bordurile străzilor şi carosabilul, cheiul Someşului şi malurile celorlalte ape curgătoare şi lacurile intravilane.

MIŞCAREA ECOLOGISTĂ, FILIALA CLUJ

TUR DE ORIZONT PE MAPAMOND

PREŢURI MAJORATE

Începînd de miercuri, în magazinele mari şi mici din Ungaria au fost afişate noile preţuri majorate la diferite categorii de bunuri — de la lapte şi pînă la maşinile de spălat rufe. Trecerea la economia de piaţă — relatează agenţia Reuter — a însemnat şi agravarea inflaţiei, a cărei rată se aşteaptă să ajungă în 1991 la 35 la sută (procent care la lapte, carne şi pui tăiaţi va fi atins încă în luna ianuarie a acestui an).

LICITAŢIE

Garry Kasparov a anunţat că îşi va vinde la licitaţie publică trofeul primit pentru titlul de campion mondial la şah. Banii rezultaţi (valoarea trofeului este estimată la circa un milion de dolari) vor fi donaţi în scopuri caritabile armenilor fără locuinţe.

CONSULAT

La Moscova a avut loc ceremonia deschiderii consulatului general al Israelului în Uniunea Sovietică. „Sîntem convinşi că acest eveniment va deveni o etapă importantă în dezvoltarea relaţiilor viitoare dintre statele noastre" — a declarat A. Levin, consulul general al Israelului.

EXPULZARE

Un diplomat sovietic şi doi funcţionari ai ambasadei Uniunii Sovietice la Stockholm au fost expulzaţi din Suedia sub învinuirea de spionaj. Purtătorul de cuvînt al Ministerului suedez al Afacerilor Externe nu a vrut să furnizeze amănunte asupra „acţiunilor ilegale" ale celor trei sovietici, descoperite de serviciile de securitate suedeze.

ASASINAT

Fiul lui Romualdas Ozolas, vicepremier al Republicii Lituaniene, a fost asasinat, a anunţat televiziunea din Vilnius, fără a face alte precizări, cu excepţia faptului că respectivul tînăr avea 20 de ani şi era student.

PLURIPARTITISM

Începînd cu 1 ianuarie, prin intrarea în vigoare a legii adoptată de Sovietul Suprem în octombrie 1990, în Uniunea Sovietică a început perioada pluripartitismului. Un serviciu special creat în cadrul Ministerului Justiţiei a început înregistrarea partidelor, mişcărilor şi organizaţiilor care doresc să dobîndească statut unional. După părerea specialiştilor vor avansa cereri de înregistrare aproximativ 700 de partide politice, mişcări de masă, asociaţii profesionale, organizaţii de femei, ale veteranilor, tineretului şi copiilor. P.C.U.S., Comsomolul, organizaţia de pionieri şi alte structuri existente în mod oficial vor fi înregistrate potrivit procedurii stabilite de lege.

ACCIDENT

Un autobuz care circula pe o şosea din Columbia, la circa 230 km sud-est de Bogota, s-a prăbuşit, miercuri, din motive neelucidate, într-o prăpastie adîncă de 350 metri, accidentul soldîndu-se cu 33 de morţi.

INTERZICERE

Teologii Universităţii islamice „Al-Azhar" din Cairo au ajuns la concluzia că desfăşurarea concursurilor feminine de frumuseţe contravine preceptelor religiei musulmane. Asemenea concursuri atentează la demnitatea femeii o bună musulmană netrebuind să-şi arate corpul, chiar şi parţial dezbrăcat, decît soţului. În urma acestor concluzii, în Egipt se interzice organizarea concursurilor de frumuseţe.

INTERVIU

Într-un interviu acordat ziarului „Glasnost", Ghenaddi Ianev, vicepreşedinte al U.R.S.S., a oferit şi cîteva date personale: este căsătorit, are două fiice şi un nepot, îi place fotbalul şi hocheiul, sporturi pe care le practică de 2—3 ori pe lună, preferă literatura clasică şi în calitate de membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S. primeşte 1200 ruble pe lună, că despre salariul de vicepreşedinte încă nu s-a discutat.

CASA MULT VISATĂ

În democraţia noastră mai mult sau mai puţin originală s-a răspuns la multe foarte multe întrebări. Numai că răspunsurile sînt de cele mai multe ori formale, din simplul motiv că vechile „sisteme" se lăfăie sub chipuri noi.

În data de 14 decembrie 1990, O.J.V.L. a pus în vînzare cele 150 de apartamente din blocurile X 2 şi X 3 de pe calea Dorobanţilor. Înscrierile pentru cumpărarea apartamentelor au început la 19 februarie 1990.

O sală plină de oameni în aşteptare. Emoţie firească. Dar... registrul după care s-au urmărit vînzările nu este acelaşi în care s-au efectuat înregistrările. În momentul (inevitabil!) al apariţiei „erorilor" de înregistrare, reacţia a fost firească (doar românul e învăţat cu nereguli!): suspiciune şi agresivitate. Ce însemnă acel „A" notat în dreptul aceluiaşi număr de înregistrare marcat pe două cereri? Prin vot (iată că învăţăm şi puţină democraţie) cererile cu magnificul „A" au fost anulate. Dar dacă tot trăim prin paradoxuri, iată că s-a ivit şi o altă situaţie: cererea notată cu nr. 32 (19 II 1990) a fost trecută la poziţia 39 „A" (!) şi a fost anulată. Deh, tot democraţie se numeşte şi asta! Şi tot aşa ... Un solicitant renunţă la apartament (alt mare mister!) şi cedează „numărul" altei persoane cu cererea depusă în luna iunie. Lumea devine şi mai neîncrezătoare şi mai nervoasă. Citat: „Nu era mai bine pe vremea ăluilalt, măcar atunci ştiai ce şi cum dai, ca să ai ...". Mult ne vom mai lovi de umbrele vechilor incorectitudini, care acum îşi arată colţii foarte reali şi palpabili.

În cele din urmă, cu chiu cu vai distribuirea se termină cu bine ... pentru unii. Nedumerirea persistă: „Este normal ca pe aceeaşi poziţie să apară două sau trei cereri?" Asta ne întrebăm şi noi.

Chiar dacă oamenii au dat buluc în prima zi a înregistrării şi poate s-au înregistrat erori, poate neintenţionate, pentru că s-a lucrat în mai multe puncte şi ştim şi noi cum e omul noii democraţii, cererile au fost verificate şi centralizate. Cu tot cu erori. Deci, centralizare şi verificare cu erori. Totuşi ... Care au fost criteriile de selecţie pentru faimoasele cereri cu „Nr./A". Civilizat ar fi fost ca solicitanţii să fie informaţi asupra eventualelor modificări sau erori. Misterul persistă şi în cazul „cedării" numărului în favoarea unui alt solicitant.

Dar cum nu există lege, ne putem tocmi! Pentru că am învăţat într-un an totul despre cum se obţine ... totul.

Numai că democratic este să putem întreba. Şi dorim un răspuns de la nişte domni şi nu de la „tovarăşi".

Flavia SERGHIE

artă, literatură, cultură

ANUL LITERAR 1990

1990 n-a însemnat neapărat un an de cotitură în plan literar. Destrămările și reînchegările din plan politic și social nu puteau fi urmate de îndată de asemenea transformări evidente, fiindcă literatura autentică nu-și pierde și nu-și recîștigă valabilitatea în funcție de ora istorică. Timpul ei se numește permanență.

În literatura noastră nu s-a petrecut o ruptură. Producțiile conjuncturale n-au trăit, oricum, mai mult decît timpul necesar lecturii, iar cele care, apelînd la aluzie, parabolă, disimulare, oniric, mitic ori fantastic, au depășit limitele lui acum și aici vorbind ființei, rămîn valabile și-și așteaptă cititorii cu care să crească împreună. Vestita literatură de sertar pare să fi fost o fantasmă — puținul care se publică e doar o excepție. [illegible] par mai degrabă accidente fizice, iar oglinda retrospectivă nu poate sărbei o carte în care nimic nu e calp în ordine estetică. „Rătăcirea" de-acum în politic e firească, inevitabilă și pasageră. Reîntoarcerea la masa de scris e iminentă pentru orice scriitor care nu-și [illegible] rostul și menirea. Fiecare trebuie să făptuiască acolo unde poate făptui cel mai bine.

În lume se readuc în discuție, mai decis, mai imperativ problemele eterne ale [illegible]. Interesul manifest pentru soarta lecturii ar putea să ne mire pe noi cei de-aici. Dacă în prim-planul cîtorva decenii „cultura" era o mascaradă politică, în planurile secunde, secrete, ale individului Cartea, cea adevărată n-a fost o „absență", ci un punct de sprijin și de speranță. Cititorul român n-a încetat să fie unul de talie europeană, mondială. El nu trebuie „să se întoarcă" fiindcă n-a părăsit niciodată Europa.

Cu toate acestea, problemele literaturii de azi sînt și ale noastre. Se pare că omul reclamei și al obiectivului în serie s-a înstrăinat, se înstrăinează de sine, de esența sa. Occidentul și Orientul, capitalismul și socialismul sînt amîndouă extreme, la fel de departe de om. Constantin Noica nota în jurnalul detenției sale, *Rugați-vă pentru fratele Alexandru*, că socialismul și-a îndepărtat omul vrînd să-i stea prea aproape, capitalismul lăsîndu-l prea în voia lui. Doar o politică a cărții îl poate salva. Puterea poeziei este, iarăși, singura șansă a omului, vitraliul poeziei poate arăta altfel și mai adînc ființa. Poezia, literatura redevin o armă. În lume se vorbește despre nevoia democratizării artei. Se impune o redefinire a cititorului de rînd. Criticului i se cere să fie din nou — dacă a fost vreodată — un „maestru de lectură". Se deplînge situația, prin sine ingrată, a revistelor literare, mereu mai închise: specialiști scriind „cifrat", pentru un cerc tot mai restrîns de apropiați. Un soi de corespondență intimă în cerc ușor lărgit. Care ar fi soluția? Vulgarizarea este, firește, un risc, însă un echilibru se cuvine găsit. Cititorul de astăzi, mai mult ca oricînd, are nevoie de un cicerone. El se poate pierde în hățișul literaturii de consum, cu ambalajul ei colorat, ispititor. Dar, e la fel de adevărat că primejdia nu este atît de gravă pe cît pare. Subprodusele literare care invadează piața se vînd repede, dar și trec la fel de repede, în sensul uitării și al lipsei de efect. Soluția, nu ușoară dar la îndemînă, este cea a unui nou apostolat cultural. Cărturarii, oamenii de carte sînt chemați să aducă în actualitate instrumentele salvării ființei. Înlăturarea dogmelor de orice fel poate preface [illegible] sociale în [illegible]. [illegible] de păianjen ale rutinei se cer înlăturate. Pretutindeni în lume se pledează în favoarea unei literaturi umanizate și umanizante. Abstractizarea excesivă [illegible]. Artele viscerale apelînd la miezul fierbinte al umanității, noul romantism nu înseamnă desuetudine, [illegible] și perspective [illegible], ci reconsiderarea a [illegible] umane într-un [illegible] și [illegible].

Lozinca anului literar '90 este, în lume și la noi deopotrivă: „Poezia ca speranță. Lectura ca salvare".

Irina PETRAȘ

Premieră la Opera Română

HÄNSEL și GRETEL

Opera pentru copii este, în primul rînd, locul artistic de întîlnire a muzicii cu povestea. Pentru ca această „împrietenire" să poată să fie realizată, cîntecele operei trebuie să poarte veșmîntul firescului, în așa fel, încît ele să devină în timp adevărate „șlagăre" în vocile plăpînde ale copiilor. Opera „Hänsel și Gretel" întrunește multe din aceste însușiri, înscrierea ei în repertoriul Operei Române fiind deosebit de inspirată. Compozitorul german Engelbert Humperdinck (1854—1921) a ales pentru opera sa o poveste a fraților Grimm. Regăsim în această lucrare personaje din universul poetic al copiilor: piticul Murgilă, care aduce celor cuminți visurile frumoase ale nopții, Zîna Dimineții, cu o puritate din altă lume și, desigur, Vrăjitoarea, Baba Cloanța cotoroanța, care prăjea copiii în cuptor pentru a-i transforma în turtă dulce. Pe lîngă multe întîmplări, opera lui Humperdinck pune în valoare o interesantă și originală interacțiune a factorilor de maturizare artistică a copiilor. Structura unitară a muzicii, intens simfonizată, cu textul poetic din lumea copiilor, poate crea celor mici mecanismele de cunoaștere a artei sunetelor, prețioase pentru viitorul spectator al teatrelor de operă și a concertelor simfonice.

Spectacolul „Hänsel și Gretel" prezentat de artiștii Operei Române pune în valoare o parte însemnată din potențele poetice și educative ale acestui op muzical-dramatic pentru copii, dar nu numai pentru ei. Cursul acțiunii, plasat într-o ambianță scenografică ingenioasă (decoruri și costume, scenograf: **Gheorghe Codrea**), se derulează într-un ritm natural, poate la grade cu mai puțină vioiciune, pe care muzica însă le are. Naturalețea este argumentată de gingășie, dar nevoia unui mai mare antren scenic, cu variate efecte de lumină și mișcare de joc, care să proiecteze mai multă fantezie regizorală (regizorii: **Viorel Gomboșiu** și **Ioan Pintea**) a fost evidentă. Mult mai imaginativ au fost create scenele cu Baba Cloanța (**Marinela David-Marc**), solistă într-o clară evoluție vocală și mai ales scenică, a dinamizat partitura cu un nerv muzical de calitate. Cei doi copii: Hänsel (**Elena Zoicaș**) și Gretel (**Doina Neculce-Sâmpetreanu**) au cîntat frumos o partitură la nivelul celor mici, dar o mai spontană zburdălnicie în scenele de bucurie copilărească le-ar fi adus un plus de autenticitate. Foarte ingenios a fost creat rolul tatălui Peter (**Alexandru Köpeczi**), iar mama Gertrude (**Maria Ghircoiașu**) a interpretat un rol cu o frumoasă acuratețe muzicală, Murgilă (**Maria Pilip**), dar mai ales Zîna Dimineții (**Mirela Drăghici-Cișman**) au fost personaje plăcut conturate. O frumoasă intervenție scenică au avut-o ansamblul de balet (maestru coregraf: **Adrian Mureșan**), corul și orchestra Operei Române (maeștri de cor: **Emil Maxim** și **Ciprian Rusu**). Spectacolul „Hänsel și Gretel", dirijat de **Emil Maxim**, avîndu-i corepetitori pe pianiștii **Cornelia Fucec** și **Tiberiu Popa**, este o realizare meritorie.

Emiliu DRAGEA

Simpozion Teodor Mazilu

După o lungă, nedreaptă, și nemeritată absență, Teodor Mazilu (11. VIII. 1930 — 18. X. 1980) este repus în drepturi, este readus în actualitate. Și acest lucru este realizat prin simpozionul Teodor Mazilu organizat de Teatrul Național din Cluj. S-au omagiat astfel nu numai cei zece ani ce s-au scurs de la trecerea în neființă a autorului, ci și cei 60 de ani pe care Teodor Mazilu i-ar fi împlinit la 11 august '90.

Ajunși în această fază a reevaluării operei, ne putem întreba, pe bună dreptate, care au fost intențiile autorului, care mijloacele, care resorturile, de unde această impresie de forță și veridicitate a scriiturii. Scrisul lui Teodor Mazilu, atît ca foiletonist, romancier, cît și dramaturg, trebuie văzut și interpretat ca o apropiere firească și obiectivă, prin comic, ironie, sarcasm, ca și prin absurd, de „adevărurile vieții și ale artei", în tot ce au acestea mai trainic, mai sănătos, mai veridic. Depășind, mai ales prin dramaturgia sa, „cerințele" vremii.

Întreaga sa operă, de la foiletoanele și schițele adunate în volumele *Insectar de buzunar* (1956), *Galeria palavragiilor* (1957), la comediile *Proștii sub clar de lună* (1964), *Tinerețe și abjecție* (1968), *Treziți-vă în fiecare dimineață* (1969), *Mobilă și durere*, sau romanul *Bariera* (1955), este o pledoarie pentru valorile reale. Una din ambițiile scriitorului, un pariu cîștigat cu sine, a fost de a demonstra că ideile sale au generat un univers natural și obiectiv. În al doilea rînd, că ele au fost rezultatul confruntării directe a operei cu realitatea ce le-a inspirat. Universul natural și obiectiv este populat de o mulțime de personaje, o lume pestriță, aparținînd unor medii sociale diferite, cu mentalități și opțiuni diferite. Se detașează dintre acestea, convingătoare și acuzatoare, o singură voce, cea a omului, cea a scriitorului Teodor Mazilu. De aici și maniera firească și lucidă. Nefiind un filosof în adevăratul sens al cuvîntului, Teodor Mazilu pendulează între zonele gîndirii generate de experiența vieții și bogata sa imaginație. Privită astfel opera, apropierea de Beckett deși îndrăzneață, mi se pare motivată. „Există un drum fals spre Beckett, scria James Knowlson, să vii cu prejudecata sau aroganța înțelegere că de fapt ceea ce cauți este un simbol, alegorie, metafizică sau soluții la probleme. El încearcă în dramaturgie să creeze vizual, scenic și sonor, prin cuvînt, metafore ale condiției umane prin care vrea să comunice cu ființa umană". Ceea ce a reușit Beckett în dramaturgie a reușit, în întreaga sa operă, Teodor Mazilu. Așa cum sublinia și d-na Doina Modola, „Dacă Teodor Mazilu nu ar fi fost încarcerat într-o limbă cu o circulație atît de mică, la această oră, notorietatea lui mondială a fi fost recunoscută". Lucrările simpozionului au fost conduse de d-na Doina Modola, care a subliniat nu numai personalitatea multiplă a lui Teodor Mazilu, ci a prezentat și cele trei piese propuse de Teatrul Național în interpretarea actorilor săi, sub forma unei lecturi, **Pălăria de pe noptieră** (Demeter-Marius Bodochi, mama — Mariana Popovici, Un prieten — Petru Dondoș, Balerina — Maria Munteanu), **Treziți-vă în fiecare dimineață** (Maximilian — Radu Amzulescu, Eugen-Marius Bodochi) și **Frumos e-n septembrie la Veneția** (El — Petru Dondoș, Ea — Maria Munteanu).

Demostene ȘOFRON

FILME

UN CONTRAST EVIDENT ÎNTRE TONURI ȘI NUANȚE

Omul cu un pantof roșu (*) e un film care trebuie văzut. Un film bun, incitant, avînd și o temă de interes major: drogurile, comercializarea acestora, cei ce se află în spatele murdarelor afaceri. Avem astfel prilejul să vedem cît de eficientă și „corectă" este justiția americană, atît de mult lăudată, cît de eficiente metodele folosite, cît de abili și descurcăreți agenții folosiți (Brown, Virdon, Reese, pe de o parte, Maddy, Hulse, Mary, Carson, pe de altă parte), cît de dură este lupta pentru un loc cît mai în față (Ross, director C.I.A. vs. Burton Cooper, „posibil director C.I.A."). Este o luptă în care se folosesc, fără scrupule, cele mai variate metode și mijloace, de la urmăriri spectaculoase, la implantarea „ploșnițelor", de la crime în lanț și percheziții la femeia fatală, gata oricînd să sucească mințile celor slabi de înger. Punctul de pornire îl constituie „acțiunea Maroc" și implicarea unor agenți federali. Calul de bătaie devine, printr-un ciudat joc al întîmplării, „omul cu un pantof roșu pe piciorul stîng", Drew Harlan Richard, violonist și profesor de vioară, un mare nevinovat. Filmul trebuie văzut și apreciat prin semnificațiile pe care le degajă. Faptul că inteligența învinge, corectitudinea, bunul simț, onestitatea, dragostea curată. Chiar și în lumea influențelor bune, dominată de bani, poziție în societate, forță, constrîngere, corupție.

Ca orice poveste cu și despre spioni, filmul are un happy-end, previzibil din punctul de vedere al dragostei (Drew Richard-Maddy), imprevizibil cît îi privește pe ceilalți eroi: Ross este schimbat din funcția de director C.I.A., Morris cel mai bun prieten al lui Richard, ajunge într-un ospiciu, Burton Cooper este dovedit traficant și arestat.

Spuneam la începutul cronicii că *Omul cu...* este un film de văzut. Regizorul Stan Dragoti, prin modul în care își conduce actorii, echipa, prin modul în care ne introduce în culisele afacerii, prin modul în care o rezolvă, făcînd-o credibilă, ne dovedește cît de actuală este tema propusă, cît de evident „contrastul între tonuri și nuanțe".

Demostene ȘOFRON

*) **Omul cu un pantof roșu**, producție 20th Century Fox, 1985; muzica — Thomas Newman; imaginea — Richard Kline; scenariul — Robert Klane; regia — Stan Dragoti; cu: Tom Hanks, Dabney Coleman.

Ultimele concerte ale anului

Prezența dirijorului **Erich Bergel** la pupitrul Orchestrei simfonice a Filarmonicii trebuia să înscrie un moment de culminație în viața muzicală a Clujului. Nu a fost să fie așa întrutotul. Dirijorul român, aflat acum pe alte meleaguri, a infiltrat în interpretarea muzicii lui I.S. Bach (Oratoriul de Crăciun — partea I) intuiția sa stilistică deosebită, argumentată cu un profund spirit de analiză. Aceasta înseamnă în primul rînd că marele Bergel explică în interpretarea sa, în modul cel mai precis, sistemul materialului sonor bachian, cu liniile sale melodice în diversele aspecte polifonice și cu o uimitoare claritate în evidențierea elaborărilor tematice. Prin acest mod de a reda muzica, dirijorul român, și-a argumentat afirmațiile din interviul publicat recent în ziarul nostru: „Profesia mea este de o înaltă ținută intelectuală". Ideea ne conduce la concluzia firească a faptului că o interpretare adevărată a muzicii nu se poate realiza fără o cunoaștere intelectuală, spirituală, a muzicii, ceea ce nu este foarte ușor.

Dacă orchestra și corul — Capella Transylvanica, (dirijor: **Cornel Groza**) au realizat o *nuanțată redare muzicală*, chiar dacă sonoritățile și cîntarea în limba germană mai suportau perfecțiune, cvartetul vocal de soliști s-a dovedit o improvizație nu de ținuta Filarmonicii clujene. Am remarcat-o totuși pe mezzosoprana **Ruxandra Donose**, recent laureată în Germania, care a fost un model de profunzime stilistică. Dar concertul cu „Oratoriul" de Bach ridică în continuare și problema unor „soliști ai orchestrei", pentru a menține calitatea interpretărilor la rangul cel mai înalt posibil.

★

Dirijorul american **Daniel Spalding** este un oaspete cunoscut Filarmonicii clujene. O parte din studiile de dirijat le-a făcut în România. Ceea ce i-a adus „notele mai mari" față de concertele anterioare dirijate la Cluj a fost redarea piesei „Grand Canyon Suite" (Suita Marelui Canion) de compozitorul F. Grofé. Cele cinci tablouri muzicale ale suitei (Răsărit de soare, Deșertul zugrăvit, Pe potecă, Apus de soare, Furtuna) au fost tot atîtea prilejuri pentru dirijor de a-și arăta resursele muzicale pe care nu le-a manifestat cu aceeași forță cu alte ocazii: o intuiție a stilului melodic specific american și a culorilor orchestrale legate de caracterele muzicii programatice, o bună evaluare a contrastelor *sonore*. Poate mai mult nerv muzical i-ar fi adus dirijorului momente de crescendo muzical mai convingătoare.

Emiliu DRAGEA

Un ceas mai puțin obișnuit

Societatea „Motorola" din S.U.A. fabrică un ceas — brățară deosebit de cele cunoscute pînă în prezent. În afară de funcția obișnuită a unui ceas — aceea de a măsura trecerea timpului — noul ceas, denumit Wrist Watch Pager, poate recepționa mesaje scrise, transmise prin unde radio, pe care le afișează pe un ecran cu cristale lichide. Acest instrument complex este dotat cu o memorie care poate păstra mesajele primite chiar dacă alimentarea cu curent electric este întreruptă. Utilizatorul poate șterge anumite mesaje și păstra altele, poate înregistra ora recepției unui mesaj. Wrist Watch Pager este rezistent la apă și la șocuri.

POLIȚIA în acțiune 24 din 24 de ore

POLIȚIȘTII DIN EUROPA CONTRA CRIMEI FĂRĂ FRONTIERE (II)

Pentru britanicul David Fisher, detective-sergeant în poliția comitatului Kent, necesitatea unei asemenea întîlniri europene cu oameni din același domeniu s-a impus deja de mai mulți ani. Selecționat pentru perfecta cunoaștere a limbii franceze, ca de altfel și cei 44 funcționari din polițiile aparținînd a nouă țări europene — Germania, Italia, Portugalia, Belgia, Luxembourg, Spania, Elveția, Franța și Marea Britanie —, inspectorul principal David Fisher are și calitttea de a fi „ofițer de legătură". Un termen strict militar care desemnează funcționarii recrutați din mai multe țări ale Comunității și a căror misiune constă în dezvoltarea relațiilor între diferiții polițiști. Un simplu telefon între ofițerii de legătură permite polițiștilor să efectueze controale asupra mașinilor străine în propriile lor țări „Această cooperare trebuie să se accentueze în condițiile în care criminalitatea se internaționalizează". A face o anchetă în Marea Britanie într-o afacere criminală cu ramificații franceze aduce — incredibil — cu străbaterea unui cîmp de luptă. „Ne-am dori să nu mai fim nevoiți să trecem prin comisii rogatorii internaționale scoase la iveală de justiție, via Foreign Office (Ministerul de Externe), ci să obținem direct cooperarea polițiilor franceză și europene. Aceste stagii sînt importante îți faci prieteni și implicit lucrezi mai bine". O apreciere împărtășită de inspectorul divizionar Albert Schaefer, instructor la Școala de poliție din

• De Alain FRILET •

Meckencheim, Germania. „Sînt necesare astăzi relații directe între țări și chiar între un serviciu și altul".

Un punct de vedere împărtășit de directorul general al Poliției naționale franceze, François Roussely, care a participat în vara acestui an la deschiderea celor două săptămîni de prim stagiu european al luptei contra crimei organizate, ce s-a desfășurat la Școala de poliție din Cannes-Ecluses — Franța.

„Europa celor doisprezece numără deja 330 milioane de locuitori. De cînd cu libera circulație a persoanelor în cadrul edificiului european, a precizat directorul, 82 milioane de călători tranzitează anual aeroporturile franceze. Înainte de sfîrșitul acestui deceniu, un singur aeroport va fi tranzitat de aproximativ două miliarde de persoane. Va trebui să ne înarmăm în comun împotriva riscurilor de a importa criminalitatea străină. Singura ripostă rămîne astfel o viziune europeană a polițiilor asupra criminalității". După semnarea — în 1985 — a convenției de la Schengen, semnată între Benelux, Franța și Germania, cooperarea între polițiile celor cinci țări a contribuit în mare măsură la creșterea și ameliorarea controalelor de frontieră și mai ales la punerea la punct a unui sistem de date pe calculator asupra activităților criminale în Europa. Pentru François Toussely, una din priorități ar consta în lărgirea acestui fișier în cele douăsprezece țări ale Comunității. Între timp, a promis crearea pînă la sfîrșitul anului 1990 a unei unități centrale de informare destinată luptei contra traficului de stupefiante și ținerea la Lyon a primului seminar european de instruire destinat polițiștilor angajați în lupta contra stupefiantelor.

(Articol apărut în ziarul „Lyon Libération 1990)

Traducere și adaptare
Viorica PILOIU de la
„POLIȚIA ROMANĂ"

Anchetă de senzație

DACĂ AȘ FI POLIȚIST...

Cum ar fi să ne trezim peste noapte polițiști? Să lăsăm libere frîiele imaginației și „să întrebăm" aiurea, în diferite medii sociale, pături și cearceafuri, să vedem cum ar reacționa cei, prezumtiv, deci, puși în asemenea situație. „Răspunsurile", primite pe cale telepatică, sînt selectate după cea mai aprigă cenzură. Deci:

• **Ion Iliescu** — Cum vreți să mai zîmbesc cînd, dumneavoastră ziariștii, nu știți să puneți întrebări serioase? • **Ion Rațiu** — I-aș încătușa unul de altul pe Eugen Barbu și Corneliu Vadim Tudor, i-aș purta pe acești boys ... ăăă ... băieți, așa, prin democrația londoneză și după 100 de ture prin Trafalgar i-aș zvîrli în patul șerpoaicei. Le-ar demonstra Reta mea ce-nseamnă suferința de amant dezrădăcinat. Așa să-mi ajute Dumnezeu! • **Eugen Barbu** — Bă țică, tu ori ți-ai cumpărat scutece de la ziarul acela inexistent de vrea să mă atace, cum îi spune? ... „Cațavencu", ori n-ai încă dosar la mandea. Bagă-ți mințile în boțoci, că altfel pun pixul pe tine de ajungi ciuruit ca ăla de-și zice ziarist la Vest Oradea. • **Gelu Voican Voiculescu** — Punct lovit — punct ochit. Asta din orice poziție. Fie și din opoziție. • **Ioan Alexandru** — Păi, eu m-am exprimat în acest sens. Sînt militari? Da. Ei, i-aș pune să-și ia sutane și la rugăciuni cu ei, pînă-și zdrelesc genunchii pe drumurile țării. • **Un milițian** — Eu, tovarășe colonel, raportez că am luat-o pe Filigoria de nevastă și ne-am hotărît ca împreună să dăruim Ministerului 5 pînă la 10 șefuți de post. • **Un alt milițian** — S-o făcut anul de cînd am primit ordin să mă transform în polițist și eu, domnule dragă, nu-mi bat joc de ordine. • **Rostaș Colombo (rom liber)** — Mîncați-aș matale gîndirea creatoare! Păi, acuma, cînd și noi ne-am cucerit demnitatea, vrei să mă bagi în belea? Adică s-o prind pă Piranda cu bișniț și s-o vîr la cuptor? Mi-ar scoate ochii puradăii, mîncați-aș gînditoriul, că noi muncim cinstit din tată-n mamă și p-ormă-n fiu. • **Gigi Păstîrnac (liberal într-o aripă)** — Să-l întreb pe dom' Cîmpeanu, că noi nu sîntem de capul nost' • **Gogu Balustradă (leaderul sindicaliștilor pușcăriașilor descătușați)** — Eu, dacă aș fi polițist, aș demola, bucată cu bucată, țiglele penitenciarului, i-aș mîngîia pe creștet pe bandiți, tîlhari, criminali și pungași, le-aș sponsoriza acțiunile viitoare cu ciocolată, bomboane, portocale și aș instaura un haos cum nu s-a mai pomenit în sud vestul estului. • **Un mitingist** — Ce, nu ți-e bine, dom'le? Mai bine hai să te aliezi civic cu noi, fă greva foamei la domiciliu și strigă cît te țin chestiile ălea: „Jos Făclia! Jos mincinoșii!": • **Un alt mitingist** — Eu dacă aș fi mili ... ăsta ... polițial, aș da ordin scurt: Hop-în țoale și aș conduce România în țara regilor și reginelor dictatoriale și fără de moarte. Că destul am suferit sub o dictatură, acum vrem altă nomenclatură.

TELEX POLIȚIST

DE CE SÎNT ÎN STARE OAMENII PENTRU BANI. Poliția japoneză a arestat pe tatăl unei fetițe de 10 ani, suspectat că și-a strangulat copilul pentru a beneficia de o poliță de asigurare de 20 milioane yeni. Poliția din prefectura Gunma, la nord de Tokio, l-a arestat pe Denjiro Kinoshita, de 52 de ani (muncitor la carierele de piatră), în legătură cu moartea fiicei sale Yoshiko, într-o pădure la cîțiva kilometri de casă. El a recunoscut că a omorît-o pe Yoshiko pentru polița de asigurare pe viața ei. Poliția precizează că Denjiro avea 15 milioane yeni datorii făcute pentru băutură și jocuri de noroc.

ACORD ÎMPOTRIVA „SPĂLĂRII" NARCO-DOLARILOR. Experți ai finanțelor din cele 12 țări membre ale CEE, întruniți la Bruxelles, au ajuns la un acord asupra introducerii de reguli restrictive, pentru a împiedica traficanții de droguri să-și „spele" banii cîștigați prin intermediul băncilor Pieței Comune. Proiectul de directivă (legea comunitară) obligă băncile să alerteze autoritățile polițienești naționale asupra oricărei tranzacții suspecte și să nu permită clienților ocazionali să depună o sumă mai mare de 15.000 de dolari în cont CEE, sumă echivalentă cu 20.700 dolari.

POLIȚIA RUTIERĂ NU COMENTEAZĂ. Căci are cuvîntul reuniunea celor 100 de ziariști de specialitate din 37 de țări care au analizat și premiat cele mai bune automobile. „Buburuza Volkswagen, creată în 1938, a fost desemnată „mașina secolului". La aceeași manifestare de la Paris, în revista „Auto-Moto", ce-și sărbătorește cea de-a o suta apariție, „Citroen" a fost denumit „constructorul secolului", „Ford T (1908) a obținut primul loc la categoria „produse de societate" iar „Porsche 911 (1963). „Mercedes" 300 ST și „Ferrari" 250 GT au cîștigat împreună titlul de automobile de prestigiu și sport". Polițiștii, spuneam, n-au avut nici un cuvînt. Vor avea însă cînd acești laureați vor circula aiurea.

(Agenția „ROMPRES")

PAGINĂ REALIZATĂ DE RADU VIDA

★

FOTOGRAFIILE: NICOLAE PETCU

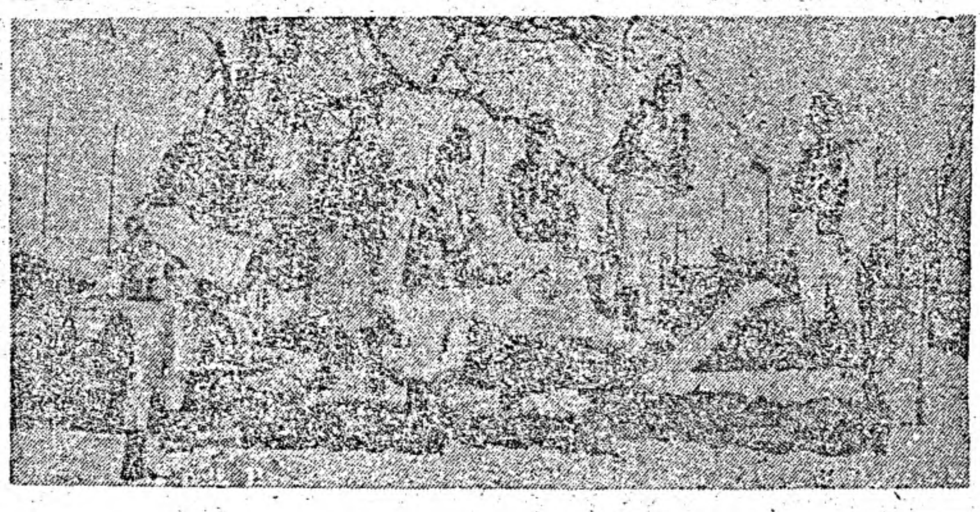

DE LA POLIȚIA JUDICIARĂ

S-a gîndit tot omul că sărbătorile de iarnă trebuie întîmpinate după datină: cu masă bogată și pahare pline, ciocnind în sănătatea celor dragi. „Tot omul" — vorba vine, pentru că au fost unii și în noaptea de cumpănă dintre ani care s-au gîndit la mîrșăvii. În chiar prima dimineață a Noului An, Rus Horea și Turău Florea treceau pe ulița unui sat din județul nostru. Beți — criță. O fetiță de numai 14 ani le-a ieșit în cale, iar aceste animale (cum i-o fi răbdat oamenii de la Regionala CFR și CUG printre ei?), animalele, ziceam, s-au repezit, la fetiță și au forțat-o să întrețină cu aceștia raporturi sexuale.

Incalificabil!

CAROSABIL

Luați de „valul" pregătirilor pentru sărbătorile de iarnă, părinții (nu toți, evident) au lăsat mai ... moale supravegherea copiilor. Numai așa se explică faptul că un număr sporit de accidente a făcut ca multe familii să nu-și poată petrece Revelionul în tihnă. Nu nesocotim, desigur, nici semnele exterioare ale anotimpului: ceață, polei, zăpadă, toate acestea impunînd însă o atenție sporită respectării regulilor de circulație. Din buletinul de evenimente am spicuit doar un caz: Cristina Deac, de 9 ani, a traversat în fugă strada, fără să se asigure, și coliziunea cu o mașină a fost inevitabilă. Urmarea: fetița are importante leziuni corporale.

Oare mai e nevoie de sfaturi?

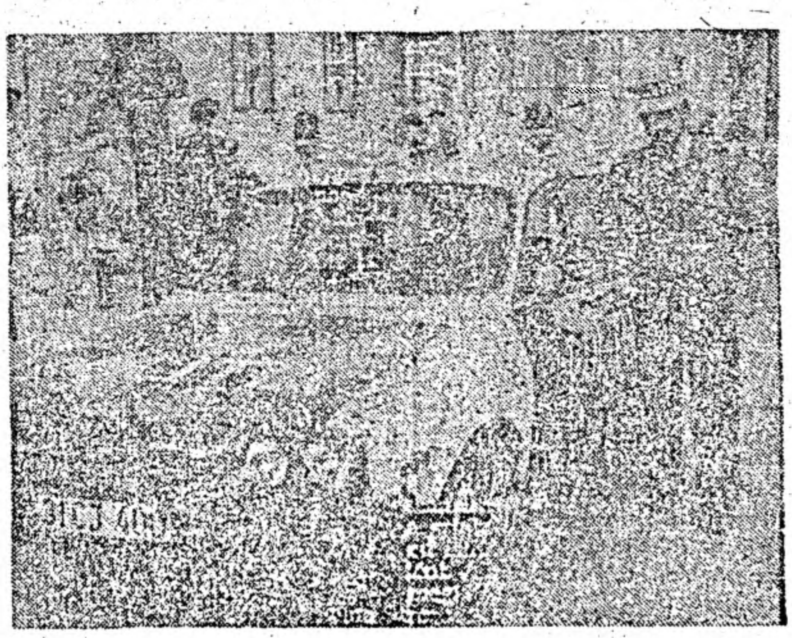

Poliția rutieră, și nu numai, a fost la datorie și în timpul Sărbătorilor de iarnă

Ansamblul artistic al Jandarmeriei vă urează „La mulți ani"

„la mai mînați măi!"

... Hăi! Hăi! Au sorcovit Rostaș Șerban, Alexandru Matei și Berchi Susana din Călățele, au sorcovit și unde găseau momentul dădeau cu ... șutul. În cojoace. Au furat în acest fel, ba de la gazde, ba de la musafirii acestora, 5 cojoace, mai mare mîndrețea!

Și-au început anul după gratiile de la arestul Poliției. Schimbul de mîine, vasă-zică, al borfașilor de la Gherla și alte „lăcașuri" asemănătoare. Probabil că aceștia vor fi inițiatorii introducerii între paragrafele „drepturilor omului": dreptul de a-ți fura aproapele.

Pax vobiscum!

mozaic • mozaic

NÜRNBERG, TRIBUNALE ŞI JUCĂRII

Cînd în mai 1945, la terminarea celui de-al doilea război mondial, Nürnberg era o întindere de ruine, un oraş distrus în proporţie de peste 90 la sută, edilii municipiului aveau la dispoziţie două soluţii: să refacă oraşul din temelii, rapid şi modern, sau să-l reconstituie cu migală, după fotografii, stampe, tablouri şi filme, casă cu casă, clădire cu clădire, pentru a fi exact ca înainte de cataclism. Din fericirie pentru „cetatea pe care prinţii şi suveranii Europei o iubeau ca pe lumina ochilor", s-a ales varianta a doua. Aşa că astăzi, istoria de 900 de ani a oraşului poate fi reconstituită pas cu pas, străbătîndu-i agale străzile, poposind în pieţe cu mici fîntîni arteziene, cu bănci şi porumbei, păşind rar şi sigur pe frumoasele „Fussgängerzone".

O clădire uriaşă, mohorîtă a rămas atunci neatinsă: Palatul de Justiţie. Aici a avut loc timp de un an — noiembrie 1945 — noiembrie 1946 — celebrul proces al căpeteniilor celui de-al III-lea Reich, 12 fiind condamnaţi la moarte, 3 la închisoare pe viaţă, alţii la 10 sau 20 de ani de închisoare.

Noi preferăm să vizităm somptuoasele monumente care fac mîndria cetăţii: biserica Sf. Sebald, biserica Sf. Lorenz, catedrala Notre Dame, Palatul Muzeului German, biserica — fortăreaţă „Kraftshof" şi atîtea altele. Dar mai mult decît toate acestea ne îmble, ne cheamă casele memoriale ale unor oameni cu ale căror nume sîntem familiarizaţi, nume intrate de mult în istoria civilizaţiei umane: Albrecht Dürer, Hans Sachs, Ludwig Feuerbach.

Cu nedisimulată emoţie ne grăbim apoi spre una din marile atracţii ale oraşului: Muzeul jucăriilor. Indiferent de vîrstă, sex, profesie sau naţionalitate, în sălile lui nimeni nu poate scăpa de vraja inefabilă a lumii poveştilor, fiecare vizitator redevine pentru cîteva ore copil, se

Repere sentimentale

entuziasmează, se bucură, se minunează, admiră cu sinceritate şi expresivitate uluitoarele exponate — rod a ani şi ani de neîntrerupte strădanii din partea meşterilor, constructorilor, creatorilor acestor minuni. Ce feeric şi fantastic basm adevărat trăiesc în fiecare an copiii care au şansa de a participa aici la fastuoasele serbări cînd, pentru cîteva zile, Nürnberg devine „Oraşul mondial al jucăriilor".

Tradiţiile se păstrează puternic şi în alt sens aici, pe cele două maluri ale rîului Pegnitz, peste care boltesc sobre, solide poduri, vechi de 4—5 veacuri. Aflăm că pe aceste locuri, un meşter pe nume Peter Kenlein a creat primele ceasuri din lume şi că de-atunci oraşul trimite în toate părţile globului cele mai căutate şi apreciate busole şi aparate de precizie. Nürnbergul modern trepidează însă prin activitatea celor peste 600.000 de locuitori, care se mîndresc cu aeroportul uriaş, ultra-modern, ultra-confortabil şi (se spune) ultra sigur, cu Canalul Dunăre-Main, cu uzina de produse farmaceutice „Bayer", fabrica de creioane „Faber- Castel", cu vestita pistă pentru automobile de formula I, cursă cunoscută sub numele de „Cele 200 de mile de la Nürnberg".

Călătorul care va trece azi prin Nürnberg — oraş în care varietatea stilurilor arhitectonice nu-i ştirbeşte nota de unitate şi personalitatea, oraş cu o enormă gamă de posibilităţi de divertisment şi infinite surse de informaţie culturală — nu va mai căuta austera clădire în care s-a desfăşurat marele proces din 1946. În schimb, paşii lui vor căuta, obligatoriu, Muzeul jucăriilor, simbol al purităţii care învinge brutalitatea, simbol al vieţii victorioase asupra morţii, al copilăriei veşnice. Şi poate, va da apoi dreptate lui Martin Luther — bărbat cu care oraşul se mîndreşte — care spunea despre Nürnberg că „străluceşte în toată Germania aşa cum străluceşte soarele alături de lună şi de stele".

Dorin ALMĂŞAN

Universul muzicii

Multă vreme oamenii şi-au dat suflul creator în spaţiul sensibil al manifestărilor sacrale. Inserţia intimă cu natura îl face însă pe om să pătrundă în tainele acesteia, preluînd din clarobscururile ei nuanţele cele mai utile traiului. Jocul cu natura se încinge mai întîi prin imitare. Esenţele fenomenelor naturale şi graiul animalelor sunt modelate în exprimări vocale simbolice, de o mare varietate timbrală. Viaţa oamenilor se răsfrînge în cînt; două, trei, patru sau chiar cinci sunete se grupează în frînturi ritmico-melodice, a căror repetare identică sau variată creează stări de plăcută senzaţie. Acestea au primit ulterior numele de bicordii, tricordii, tetracordii, pentacordii sau bitonii, tritonii, tetratonii, pentatonii, structuri ale unui mare sistem muzical numit — modal. Cîntecele de muncă, de dans, de război, de leagăn sau de dragoste sunt expresia artistică a trăirilor de fiecare zi. Ele nu depăşeau însă caracterul unor manifestări biopsihologice. Chiar şi copiii aveau cîntecele lor. Indiferent de locurile geografice în care au trăit oamenii de demult, cîntecele, cu toată varietatea de modalităţi în exprimare au acelaşi univers spiritual. Muzica se plămădea ca o „expresie de totalizare a personalităţii" ţîşnită din coeziunea omului cu natura şi forţele ei magice. Într-adevăr, în Africa primitivă au fost create cîntecele rituale pentru vindecarea unor boli sau care să alunge spiritele rele. Prin muzică, oamenii au vrut să stăpînească forţele naturii, s-o îmblînzească. Ritmurile vieţii de fiecare zi sunt preluate în cîntece. Ele erau semne sacrale! În frenezia dansurilor şi cîntecelor, ritmurile contopeau parcă omul şi natura într-un ecosistem capabil de a duce viaţa mai departe, iar tempourile muncii se mlădiau artistic în exuberanţe sonore plăcute. În cultura veche chineză sau japoneză, cu nuanţe mai abstracte, intervalele dintre două sunete aveau semnificaţii aparte. Cele cinci sunete ale gamei (gama pentatonică) reprezentau, fiecare în parte, obiecte, fiinţe, acţiuni etc. Cu un mai mare număr de sunete, indienii timpurilor străbune au ajuns prin aşa-zisele moduri Râga să exprime reprezentările cosmogonice. Microintervalele muzicii vechi indiene împărţeau tonul nu în două, cum fac europenii, ci în 4, 5, 6 părţi, creînd astfel spaţiul acustic al netemperanţei. La unele popoare din antichitate, muzica a ajuns chiar să aibă scopul găsirii iubirii. Creaţia muzicală dezvolta ceea ce astăzi numim lumea magic-simbolică. De multe ori, spontaneitatea cîntăreţului-săltăreţ electriza oamenii din jur, care reluau „în cor", prin repetiţie sau în formule de refren, expresii de factură metalingvistică. Înjghebările sonore cristalizează primele forme muzicale, dimensiune nouă şi caracteristică universului muzicii. Prin aceste contururi, omul se identifică mai mult cu ordinea naturii, pentru că derivaţia lor este preluată din însăşi sursa de pornire, din natură şi viaţă. De acum, arta muzicii cunoaşte un veşmînt de trăinicie dar şi de raţiune şi înfrumuseţare, de o mare perfecţiune: forma!

Emiliu DRAGEA

Un transplant mai puţin obişnuit

Pentru prima dată, un donator în viaţă — mama — a donat o parte din plămînul său fiicei sale, atinsă de o boală rară de plămîni şi care se găsea într-o situaţie disperată, a anunţat spitalul Universităţii din Stanford (California).

Fetiţa, în vîrstă de 12 ani, şi mama acesteia, de 46 ani, se simt bine în urma operaţiei. Intervenţia chirurgicală asupra fetiţei a durat patru ore, iar asupra mamei — trei — au precizat medicii. Doctorul Vaughn Starnes, responsabil cu transplanturile pulmonare din cadrul spitalului, a precizat că organul transplantat provenind de la un donator în viaţă, apropiat de bolnav prin legătura de sînge, diminuează riscul ca acesta să fie respins de către organism. „Ţesuturile mamei sînt mult mai compatibile cu cele ale copilului său decît cu ale unui donator străin", a declarat acesta, explicînd că, de obicei, copiii sînt mult mai susceptibili la respingerea organelor transplantate. Jumătate din cei 14 copii care au suferit transplanturi de plămîni provenind de la donatori decedaţi clinic în acest centru au respins organul străin, ceea ce reprezintă o proporţie de respingere de două ori mai ridicată decît la adulţi, au declarat surse din spital.

Noua pacientă care a suferit acest transplant este suferindă de displazie bronho-pulmonară, o boală care i-ar fi fost fatală peste cîteva luni. Plămînul parţial donat de mama ei va trebui să-şi recapete toate funcţiile, iar ţesuturile transplantate fetiţei vor trebui să devină operaţionale în totalitate, a precizat doctorul Starnes. Ambele paciente vor putea să reia o viaţă normală peste cîteva luni.

(M.B.)

LA MULŢI ANI !

(Criptografie: 5, 2, 2, 3, 2)

R U N L N L NNNN NNNNN

Eugen RUSU, Aghireşu — Gară

Secretele marijuanei

Solomon Snyder, profesor la John Hopkins University, este unul din cei mai mari experţi în neurofarmacologie. Cititorii italieni sau putut convinge de acest lucru datorită recentei apariţii a lucrării sale intitulate „Medicamente, droguri ale creierului" (Ed. Zanichelli). Tot lui îi aparţine şi ştirea apărută în revista „Nature", potrivit căreia un grup de cercetători de la National Institute of Mental Health au făcut un pas în cunoaşterea mecanismelor prin care acţionează marijuana.

Proprietăţile terapeutice ale marijuanei sînt cunoscute de multă vreme: încă din antichitate planta era folosită în tratarea epilepsiei, astmului şi hipertensiunii. Principiul său activ era cunoscut încă din anii '30. Rămînea totuşi nerezolvată o problemă de ştiinţă: modalităţile de acţiune sugerau că, la fel ca în cazul altor substanţe (de exemplu, opiaceele), ar fi trebuit să existe în sistemul nervos receptori specifici, capabili să recunoască marijuana. Un receptor chimic poate fi înţeles ca o încuietoare complicată instalată pe membrana externă a celulei. Dacă cheia nu se potriveşte în broască, aceasta nu se poate deschide. Tot astfel, dacă se prezintă o moleculă cu o formă similară să închidă orificiul, efectul va fi inhibiţia.

În cazul marijuanei, însă, aceşti receptori specifici n-au fost niciodată identificaţi. Acum — anunţă Snyder — un astfel de receptor a fost găsit şi calea este deschisă unor cercetări ulterioare, de exemplu posibilităţii de a exista o întreagă familie de receptori ai marijuanei şi ca unii dintre aceştia să elimine efectele psihoactive ale marijuanei, păstrîndu-le doar pe cele terapeutice.

(„Corriere della Sera")

Catalizatorul nazal: o farsă?

Mizînd pe teama crescîndă a populaţiei faţă de poluarea atmosferică, un antreprenor austriac a pus în vînzare un „catalizator nazal". Este vorba despre un filtru din material plastic de 2 cm pe care, cel care-l utilizează îl plasează sub nări. „Catalizatorul nazal", vîndut la preţul de 66 şilingi (aproximativ 6 dolari), „consolidează" timp de şase luni sistemul natural de apărare format din „perişorii nazali" împotriva smogului pulberilor industriale, gazelor de eşapament, şi substanţelor rău mirositoare — garantează firma producătoare. În schimb, „Asociaţia de protecţie a consumatorilor" consideră că acest „catalizator nazal" nu are nici un efect. Ea a depus o plîngere pentru escrocherie şi falsificare a documentelor pe lîngă parchetul din Salzburg, oraş în care acest produs a fost pentru prima oară pus în vînzare. Firma s-a apărat afirmînd că în realitate este vorba de o farsă...

Noi date despre SIDA

De mai mulţi ani, scrie publicaţia „Science et Vie", specialiştii în maladia SIDA bănuiesc că un „agent secret" facilitează acţiunea virusului HIV. Cercetători de la Institutul Pasteur au constatat că unele antibiotice, cum ar tetraciclina, pot proteja celula împotriva acţiunii distrugătoare a virusului SIDA, fără însă a putea împiedica multiplicarea sa. În numărul din martie al publicaţiei „Journal of Virology" se sugerează că există un agent favorizant în celulele infectate de HIV. Conform altui articol apărut în revista „Science", acest agent este o micoplasmă, o ciupercă microscopică lipsită de membrană celulară. Şi specialiştii americani au aderat la aceste presupuneri, unii admiţînd chiar că micoplasma joacă un rol infecţios în contaminarea cu HIV. Va trebui dovedit că micoplasma implicată nu este agentul unei infecţii secundare, „oportuniste" şi că ea joacă un rol în infectarea celulară. Abia ulterior vor putea fi trase concluzii practice şi terapeutice.

ŞTIAŢI CĂ...

... în anul 1951, fizicianul american Veagley a aplicat pe aripile păsărilor migratoare mici magneţi şi nu mică i-a fost mirarea să constate că, în aceste condiţii, păsările nu se mai puteau orienta?

... un elefant consumă zilnic circa 400 kg verdeaţă, un fildeş poate cîntări pînă la 75 kg, un hipopotam cîntăreşte circa 3 tone, crocodilul nu are limbă?

... una din cele mai bune beri din lume este fabricată de firma Alfred H. Heineken din Olanda, care deţine trei fabrici în această ţară şi multe altele în Europa occidentală, Africa, Asia de Est şi Caraibe? Din cei 21.000 de angajaţi ai firmei, numai 6.500 lucrează în Olanda. Secretul calităţii deosebite a berii este păstrat cu multă stricteţe. Ceea ce se ştie este doar că un student al lui Pasteur, angajat la firmă în calitate de biochimist, a reuşit la vremea aceea să selecţioneze o drojdie de bere specială, denumită celula A.

... Gr. Antipa scria că, în anul 1890, la gura Braţului Sf. Gheorghe a fost pescuit un morun care cîntărea 882 kg, din care 600 kg carne, 127 kg icre şi 143 kg... capul? În literatura de specialitate se menţionează însă pescuirea de exemplare şi mai mari, cu greutatea între 1000—1200 kg. Proporţiile gigantice ale morunului sînt condiţionate şi de longevitatea sa deosebită, el putînd atinge vîrsta de 100 ani. Profesorul S. Cărăuşul arată că, în mod excepţional, morunii pot realiza mase corporale de pînă la 2000 kg şi lungimi de circa 9 m.

... în anul 1931 a fost fotografiat din avion un cîrd de gîşte sălbatice care în migraţie zburau la o altitudine de peste 9.500 m? Această constatare dovedeşte perfecta adaptare a păsărilor pentru zbor, chiar în condiţiile de aer rarefiat, unde omul nu poate supravieţui fără a-i fi administrat suplimentar oxigenul necesar respiraţiei.

AL. SABAU

Cuvinte încrucişate

GURA LUMII

ORIZONTAL: 1. Se ţine cu dinţii — Coş sparţi ● 2. Gură cască — Fiecare are gură ● 3. A face gură mare — Scot limba ● 4. E cum se înţelege! — Pus pe muşcat între canini ● 5. Scoate dinţii afară — Caractere de uluire numai unu şi unul — La ceas de seară! ● 6. Sucită de picior — Tont la gură! ● 7. Cu fluierul la gură. ● 8. Strălucesc ca-n filme (sing.) — Mestecat şi apreciat în gură ● 9. Le ies vorbe multe din gură ● 10. Spălatul dinţilor se face după... — operează cu cleştele.

VERTICAL: 1. Face nopţi albe mai ales cînd o ai la dinţi — Legătură de familie ● 2. Un fel de extras ● 3. Om cu chef şi gură mare — Scaune cu cîntec ● 4. Legătură de fier — Făcut de ruşine ● 5. Floarea ochiului ce-şi schimbă nuanţa în funcţie de expresia gurii — Danturi cariate! ● 6. Extrase în final! — Atenţionat în familie ● 7. Deschide gura! — Cu ăsta te bagi în pămînt ● 8. Pusă la îndoială (pl.) — Toc de bătaie (la intrare) ● 9. Stricat la gură — Fixată la dentist ● 10. Un vîrf incisiv — Strîmb la gură.

Dan BĂGĂREAN

Dezlegarea careului REVELION DE ANUL NOU, apărut în ultimul număr din 1990 al ziarului nostru : ACE — ROB — ANOA — MT — OBIECT — RN — POMDE — ANULNOU — IROD — LUME — CA — OIS — SALATA — R — N — GET — EN — TUI — SELECT — TARE — PARALE — TA — A — ANINATE — RATA — PILIŢI — STROP — AIA — ETATE — RA.

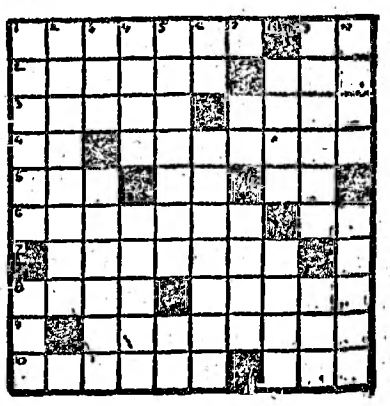

COOPERATIVA „MUNCA INVALIZILOR" CLUJ-NAPOCA

anunță onorata clientelă că pe str. Gheorgheni nr. 99 începînd cu data de 15 ianuarie 1991 se va deschide o unitate de

● **ECHILIBRAT ȘI VULCANIZAT ROȚI AUTOTURISME**

Apelați cu încredere la serviciile oferite de această unitate. (7)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „COMSERVICE S.A." CLUJ

(fost I.R.U.C.)
Str. Maiakovschi nr. 5–7

organizează concurs pentru ocuparea postului de

● **CONTABIL ȘEF (bărbat)**

Cererile însoțite de memoriu de activitate se vor depune la sediul societății pînă la 20 ianuarie 1991.

Salarizarea conform Legii 57/1974. Condițiile pentru ocuparea postului sînt cele prevăzute de Legea 30/1990.

Data ținerii concursului se va anunța ulterior.

Informații suplimentare la Compartimentul plan-personal-salarizare, zilnic între orele 7–15. (1)

COOPERATIVA „CONSTRUCTORUL" CLUJ-NAPOCA

Str. Avram Iancu nr. 7

primește comenzi pentru 1991 în vederea executării următoarelor lucrări:

a) Lucrări de construcții: lucrări noi, extinderi, compartimentări, reparații, sobe, finisaje, interioare-exterioare, accese, parcaje, platforme betonate etc.;

b) Izolații termice și hidrofuge pentru asociații particulare și comerciale;

c) Lucrări instalații electrice, sanitare, încălzire, canalizare, montat geamuri și oglinzi;

d) Confecții metalice cu prioritate colaborări cu societăți particulare și regii autonome;

e) Tablouri electrice, celule de înaltă și joasă tensiune;

f) Lucrări de proiectare, construcții, instalații și orice gen de colaborare în acest domeniu;

h) Livrăm din balastierele Căpușul Mic și Moldovenești piatră spartă din stoc pentru drumuri și platforme la prețuri acceptabile.

i) Primim comenzi pentru trim. II, III și IV — 1991 și pentru produse de balastieră sort 0-7 mm; 7-15 mm; 15-30 mm.

Solicitările se vor executa pe bază de comenzi depuse la sediul cooperativei „Constructorul", str. Avram Iancu nr. 7.

Toate aceste lucrări se execută de șantierele noastre specializate cu rază de acțiune în municipiile Cluj-Napoca, Dej, Turda, orașele Gherla și Cîmpia Turzii. (1847)

SOCIETATEA COMERCIALĂ DE PROIECTARE CLUJ-NAPOCA

B-dul 22 Decembrie nr. 104

anunță concurs în data de 17. I. 1991, la sediul ei, pentru ocuparea postului de

● **JURIST**

Condiții de concurs: vechime minimă în specialitate de 3 ani.

Relații suplimentare la sediul societății (telefon 1-13-71/191). (4)

INTREPRINDEREA „METALUL ROȘU"

cu sediul în Cluj-Napoca, str. Maxim Gorki nr. 167 încadrează prin concurs

● **TRADUCĂTOR CU STUDII SUPERIOARE**

pentru limbile germană și engleză (bărbat) și cu atribuții de protocol.

Condiții de încadrare sînt cele prevăzute de Legea 12/1971 și Legea nr. 57/1975.

Relații suplimentare la telefon 8-77-77, interior 274 sau 102. (3)

15-3-15

Urează colaboratorilor și clientelei un an deosebit în împliniri.

angajează

● **DEPANATORI TV COLOR SAU A/N**

Începînd cu 1 februarie 1991, noul program pentru primirea comenzilor sau a informațiilor va fi zilnic între orele 11–16 la telefon 1-53-15. (40987)

INTREPRINDEREA MICĂ „RESTAURANT HAȘDEU"

angajează

● **BUCĂTAR**
● **OSPĂTAR**

Informații: str. Hașdeu nr. 55. (41076)

STAȚIUNEA DE CERCETĂRI HORTICOLE CLUJ

angajează următorul personal

● **JURISCONSULT**
● **SECRETAR-DACTILOGRAF PRINCIPAL**

cunoscător al limbii engleze și operațiuni xerox, telex și telefax

● **MECANICI AGRICOLI, în atelierul de reparații**

Informații la telefon 4-71-38, compartimentul personal. (2)

U.J.C.C. CLUJ

oferă

prin **AGENȚIA DE TURISM**, la prețuri avantajoase:

● **BILETE DE ODIHNĂ-TRATAMENT** în stațiunile:

- **NEPTUN-OLIMP**
- **SINGEORZ-BAI**
- **SOVATA**
- **STÎNA DE VALE**
- **FELIX**
- **TUȘNAD**
- **VATRA DORNEI**
- **GOVORA**
- **BAZNA**

Pentru perioada **1 ianuarie — 31 martie 1991** se oferă bilete de ODIHNĂ-TRATAMENT în serii de cîte 6 și 12 zile în stațiunea NEPTUN cu cazare în complexul balnear DOINA (categoria LUX), masă la restaurantul DOINA (categorie specială), tratament (piscină acoperită, cu apă de mare încălzită, *dușuri subacvatice, saună, cosmetică medicală*, tratamente cu GEROVITAL, ASLAVITAL și PELLAMAR, impachetări cu nămol sapropelic din lacul Techirghiol, gimnastică medicală ș.a.).

Se recomandă pentru afecțiunile **reumatismale, artroze, spondiloze, nevroze, rinofaringite, afecțiuni ginecologice.**

PREȚURI ACCESIBILE!

Informații suplimentare: la sediul U.J.C.C. CLUJ, Bulevardul Eroilor nr. 9, telefon 1-12-23, Cluj-Napoca. (1843)

INTREPRINDEREA DE PRESTĂRI SERVICII „VICTORIA" CLUJ

încadrează pentru complexul „VICTORIA", B-dul 22 Decembrie nr. 56

● **BUCĂTARI**
● **MUNCITORI NECALIFICAȚI,**

pentru bucătărie

● **PAZNICI**

Informații la Telefon 1-83-10. (6)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „UNIREA" S.A.

Piața 1 Mai nr. 1–2

organizează la data de 18 ianuarie 1991, ora 8, concurs pentru ocuparea următoarelor posturi

● **1 inginer sistem HARD (bărbat)**
● **1 inginer sistem SOFT**
● **2 operatori calculator**
● **2 operatori culegere date.**

Condiții de înscriere conform Legii 12/1971, salarizare conform Legii 57/1974.

Informații suplimentare la sediul societății sau la telefon 3-62-88, interior 221, 108, 171. (5)

MICA PUBLICITATE

Vînzări-cumpărări

● Cumpăr înscriere pentru televizor color, anterior numărului 4650. Telefon 2-39-54, după orele 18. (41068)

● Vînd 3 dulapuri masive lemn, birou, vană 1,50 m, chiuvetă, cazan apă, sobă Vesta, pickup, altele. Bulevardul 22 Decembrie (Lenin) nr. 28, ap. 5, Ujvari. (40986)

● Vînd CEC Dacia 1300, aprilie 1989. Telefon 1-71-23. (41061)

● Vînd televizor alb-negru, Telefon 8-46-32, sîmbătă, 5 ianuarie 1991, între orele 12—14. (40716)

● De vînzare diferite piese de mobilă. Informații: telefon: 6-21-52. (40728)

● Vînd videorecorder Panasonic, nou (sigilat). Cumpăr valută vest. Telefon 4-52-19. (40350)

● Cumpăr faruri și stopuri de Renault 18. Oferte la telefon: 2-82-52. (41074)

● Cumpăr ceasuri Cronograf. Telefon 5-92-37. (41050)

DIVERSE

● Căutăm femeie îngrijire copil doi ani și jumătate, Mănăștur, zona Pasaj. Telefon 6-57-16, după ora 16. (40719)

● Se deschide **GRĂDINIȚA PARTICULARĂ ÎN LIMBA ENGLEZĂ, începînd cu 1 februarie 1991, în zona Piața Păcii. Informații suplimentare la telefon: 6-31-68. (40910)**

● Caut *menajeră pentru o bătrînă*, cameră separată. Telefon 6-03-15. (40720)

PERSONALUL SALONULUI „LADY"

urează tuturor clientelor un AN NOU FERICIT. (40735)

● Caut femeie îngrijire copil 2 ani și jumătate, cartier Gheorgheni. Telefon 5-46-82. (40685)

● Meditez limba română pentru admitere la Facultatea de drept. Telefon 6-15-47. (40881)

● Persoane particulare care doresc să cumpere mașină de preparat înghețată cu compresor și dotată cu patru vase de înghețată, furnizată de firma „ANITECH" din Budapesta, cu achitarea unui avans de 30 la sută din valoarea mașinii. Se pot interesa la telefon 4-05-58. (40489)

● Posesor permis categ. A, B, ofer servicii (fără mașină) ca șofer. Informații: fam. Mihuț, str. Arinilor nr. 21, bloc B 8, ap. 21. (40488)

● Limba engleză — cursuri de sîmbătă pentru adulți. Informații la telefon 3-25-55 sau 6-51-53. (40358/A)

● Primesc în familie medic, student sau profesor, condiții bune și garaj. Telefon 8-65-91, str. Donath, bloc Turn II, ap. 18. (40738)

● Absolventă de matematică, meditez convenabil matematică admitere clasa a IX-a. Telefon 7-50-52. (40702)

● NOU! Confecționez jaluzele din material plastic tip „Nekerman" diferite culori și rulouri plastic-lemn. Telefon 6-39-34. (40745)

● Ofer depunere CEC Dacia 1310 din 1990 contra TV color nou, marcă străină. Telefon: 6-67-41. (41070)

● Întreprinderea DELROTI angajează urgent persoane cu pregătire în domeniul artelor plastice (inclusiv pensionari). Salar avantajos. Relații: Piața Libertății nr. 22, etaj I, ap. 5. (41094)

● Economist conduc evidență contabilă pentru privatizați. Telefon 5-08-91, după orele 17. (41013)

● Preiau urgent contract apartament 3—4 camere (sau 2 decomandate) plus recompensă foarte bună. Suport cheltuieli trecere apartament stat în proprietate. Alexandru V., București, C.P. 18-58. (40771/A)

PIERDERI

● În data de 25 decembrie, seara, pe strada Oașului a căzut dintr-o mașină a căciulă neagră. Ofer găsitorului recompensă mare, fiind amintire. Relații la telefon 8-46-37. (41093)

● În 30 decembrie, într-un taximetru particular, s-a uitat un săculeț roz conținînd poze și cartea „Rambo" în limba germană. Rog proprietarul să predea săculețul la adresa: str. Făcliei nr. 8, ap. 12, telefon 1-39-71. Ofer recompensă. (40979)

● Pierdut legitimația de serviciu pe numele Zugrav Ana. O declar nulă. (40862)

● Gîrbovan L. Mircea pierdut carnet de student. Îl declar nul. (40638)

● Lăcătuș Camelia pierdut fișă de calcul a contractului de închiriere eliberat de ICRAL Cluj. O declar nulă. (40799)

● Fuia Vasile, pierdut carnet de cooperator de la cooperativa de credit „Ogorul" Mociu. Îl declar nul. (40808)

● Fodor Emil pierdut contract de închiriere eliberat de ICRAL Cluj, nr. 17758/1985. Îl declar nul. (40619)

● Pierdut pui techel (femelă), șorecar, în zona Iris, în 16 decembrie 1990. Găsitorului recompensă bună. Vă rog anunțați la telefon 4-39-66. (40710)

● Szakacs Sara, pierdut legitimație de serviciu. O declar nulă. (40749)

SCHIMB DE LOCUINȚA

● Schimb garsonieră, proprietate de stat de pe strada Detunata, etajul III, cu două camere confort în cartierul Gheorgheni. Plătesc diferența. Exclus parterul și *ultimul etaj*. Vînd videorecorder Panasonic sigilat cu telecomandă. Telefon 4-01-84. (40543)

● Schimb apartament 2 camere Alba Iulia cu 2—3 camere Cluj-Napoca. Telefon 953/6-72-75. (40851)

● Schimb apartament 3 camere, str. Dorobanților cu apartament 3—4 camere în zonele: Gheorgheni, Cipariu, Pata. Informații: telefon 5-83-30 sau 5-07-37. (40806)

● Schimb apartament 3 camere Gheorgheni (Băița) cu apartament 4 camere în Gheorgheni. Telefon 4-06-07. (40790)

● Ofer apartament 4 camere parchetate, în Mănăștur. Cer 2 camere plus una garsonieră. Telefon 7-31-06. (40675)

● Schimb garsonieră confort I, ICRAL, cu apartament 2—3 camere. Suport cheltuielile. Telefon 4-77-81. (40972)

● Schimb garsonieră ICRAL cu apartament 2—3 camere, la înțelegere. Str. Dîmboviței bloc D 16, sc. II, ap. 62, Mărăști. (41056)

● Schimb apartament 2 camere proprietate Iași, cu apartament în Cluj-Napoca. Informații Cluj-Napoca 3 01-42 sau Iași 3-33-16. (40882)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MICA PUBLICITATE

VÎNZĂRI CUMPĂRĂRI

● Vînd combină muzicală „Schneider", nouă. Telefon: 4-54-68. (41064)

● Cumpăr Compact Disc Player nou sau puţin folosit cu sau fără telecomandă. Telefon: 2-78-76. (40969)

● Cumpăr parbriz VW Passat, 1600 cmc, model 1979. Telefon 4-70-73. (40946)

● Cumpăr sau închiriez spaţiu comercial central. Vînd orgă electronică „Farfisa". Telefon: 4-08-23. (40733)

● Cumpăr, urgent garsonieră cu plata avantajoasă. Telefon: 1-46-76. (41139)

● Vînd faianţă albă. Telefon 1-36-69, după orele 18. (40739)

● Vînd mobilă nouă de bucătărie, plan vienez, chiuvetă baie şi linoleum. Telefon 1-66-64 sau 4-24-14. (40741/A)

● Vînd butelie de aragaz mare. Telefon 1-97-69. (40960)

● Vînd casă familială compusă din trei camere, bucătărie, baie plus dependinţe, grădină, 14 acri la şoseaua principală în Răscruci nr. 854. Informaţii la telefon 2-26-64, fam. Nagy. (40335)

● Vînd avantajos înscriere autoturism septembrie 1989. Telefon 5-40-71, după orele 16. (40965)

● Vînd sau schimb CD-uri. Telefon 4-47-52. (40974/A)

● Vînd videorecorder Toshiba 1990, nou, design deosebit, performanţe. Telefon 952/4-11-60, după ora 15. (40977)

● Vînd CEC Dacia, 1988. Telefon 4-18-91. (40981)

● Vînd dormitor lemn, furnir deschis. Telefon 1-72-85. (40982)

● Vînd cărucior copii, nou. Str. Plopilor nr. 73, bloc P 11, ap. 13. (40983)

● Vînd CEC autoturism Dacia, înscriere 1989. Telefon 2-73-71. (41008)

● Vînd TV Sirius în garanţie. Închiriez garsonieră nemobilată. Telefon 6-92-76. (41049)

● Vînd urgent laborator foto pentru alb-negru, complet, preţ avantajos. Telefon 3-88-61, între orele 18—20. (40992)

● Vînd mobilă antică de salon. Telefon 4-64-80, orele 11—16. (41060)

ÎNCHIRIERI

● Caut pentru închiriat garsonieră sau apartament. Plata în lei. Telefon 3-02-94 după ora 16. (40913)

● Închiriez cameră mobilată student(ă) nefumător(are), strada Pata. Telefon 5-79-98 sau 7-16-77. (40871)

● Dorim să închiriem apartament sau garsonieră în zona centrală. Plata anticipat. Căsuţa poştală 313. (40817)

● Studenţi, căutăm locuinţă pentru închiriat, intrare separată, zona centrală. Telefon: 1-36-23. (40747)

● Închiriem apartament 3 camere cu garaj şi telefon, central, pe valută. Telefon 4-88-30. (40668)

● Dau în chirie apartament condiţii deosebite, pe valută. Telefon 6-28-63, după ora 17. (40974)

● Dau în chirie locuinţă ultracentrală, pe valută. Relaţii la telefon 6-79-74, după orele 18. (41054)

● Dau în chirie cameră central confort, pentru studentă. Telefon 1-80-75, seara. (41057)

● Dau în chirie apartament cu 2 camere, mobilat, pe valută. Telefon 6-69-70. (41066)

● Tineri căsătoriţi căutăm garsonieră, gradul I, de închiriat. Relaţii la telefon 3-65-72 sau 3-50-17. (41091/A)

PIERDERI

● Pierdut cercel triunghiular fond negru, zona Mănăştur-Zorilor. Telefon 6-72-83. Recompensă.

● Stănescu Virginia pierdut contract vînzare-cumpărare încheiat cu OJCVL nr. 1519/75 şi titlul de proprietar nr. 888/75. Le declar nule. (40875)

DECESE COMEMORĂRI

● Sîntem alături de finele noastre Luci şi Nicoleta în aceste clipe nespus de grele prin care trec la pierderea soţului şi tatălui drag NICOLAE ŞOMFELEAN. Sincere condoleanţe. Naşii Tinu, Zina, Lolica, Ionaş şi Ionuţ. (41089)

● Un pios omagiu celui care a fost colegul şi prietenul nostru NICOLAE ŞOMFELEAN, iar familiei îndoliate sincere condoleanţe. Colectivul Diviziei tracţiune Cluj — Regionala CFR. (41086)

● Sîntem alături de colegii noştri, familia Marcu Aurel şi Emilia în marea durere pricinuită de moartea mamei dragi, doamna IRMA MARCU. Sincere condoleanţe din partea colectivului TESA — LM, România muncitoare. (41085)

● Sîntem alături de colega noastră Luci Şomfeleanu şi fiica ei Nicoleta în marea durere ce le încearcă la dureroasa despărţire de iubitul soţ şi tată. Colectivul Cofetăriei Mercur. (41081)

● Colectivul Dispensarului XIV-XXX copii este alături de doamna dr. Enyedi în marea durere pricinuită de trecerea în nefiinţă a tatălui drag. (41082)

● A dispărut prematur, la numai 44 de ani, dragul nostru NICU ŞOMFELEANU. Nu te vom uita niciodată. Sîntem alături de dragele noastre Luci şi Nicoleta. Fam. Gânj, Pintea, Guţă. (41080)

● Un ultim omagiu stimatului nostru fost coleg Virgil Oprea şi sincere condoleanţe familiei. I.C.P.M.S.N. — AC 5. (41079)

● Locatarii blocului B 2 din str. Mirăslău nr. 2 îşi exprimă regretul pentru trecerea în nefiinţă a colocatarei noastre EUGENIA CIUNT. Sincere condoleanţe familiei îndoliate. (41078)

● În data de 3 ianuarie, spre seară se închis ochii pentru totdeauna cea care a fost soţie, mamă, soacră şi bunică FLORICA BERINDEAN, în vîrstă de 58 ani. La despărţire ne plecăm genunchii dinaintea sa mulţumindu-i pentru dragostea şi bunătatea cu care ne-a înconjurat. Înmormîntarea va avea loc luni, 7 ianuarie 1991, ora 12 la cimitirul din Mănăştur. Soţul Vasile, copiii Florin, Camelia, Dănuţ, ginerele Ştefan, nurorile Ciprela, Simona şi nepoţelul Răzvan. (41123)

● Au trecut şase săptămîni de cînd a trecut în eternitate iubita noastră soţie şi mamă VALERIA NAP (VALI). Amintirea ei va rămîne veşnic vie în inimile noastre. Recunoştinţă celor care îi vor închina o clipă de aducere aminte. Familia îndoliată. (41073)

● Cu adîncă durere anunţăm moartea fulgerătoare a celei ce a fost cea mai bună mamă şi bunică REGHINA MOLDOVAN, în vîrstă de 69 ani, din Tăcşor, judeţul Bistriţa-Năsăud. Înmormîntarea va avea loc în satul natal în ziua de 5 ianuarie 1991, ora 13. Fiul Tinu, nora Mariana şi nepoatele Liana şi Cristina. (41018)

● Pios omagiu memoriei dragului meu soţ lt. col. (r.) MARIN IOAN, la 10 ani de la trecerea în eternitate. Soţia. (40901)

● Cu nemărginită durere vă aducem la cunoştinţă că în data de 3 ianuarie 1991 a încetat din viaţă, după un tragic accident, mult iubitul nostru soţ şi tată POP CONSTANTIN, în vîrstă de 49 ani. Sufletul tău bun şi curat nu-l vom uita niciodată. În veci nemîngîiaţi: soţia Maria şi fiul Gabriel. (41114)

● Dragul şi scumpul meu tată, atît de mult te-am iubit şi m-ai părăsit atît de repede. Dumnezeu să te odihnească în pace. A ta îndurerată fiică Corina cu soţul Iosif şi cei doi nepoţi pe care îi-ai iubit atît de mult, Paul şi Andrei. Nu te vom uita niciodată. (41144/A)

● Dragul nostru tată, socru şi bunic ne-ai părăsit într-un moment cînd aveam mai mare nevoie de tine, aceea de a trăi împreună. Însă moartea nemiloasă ni te-a smuls în floarea vîrstei. Îndureraţi întotdeauna vor fi Costel, Doina şi nepoţelele Paula şi Denisa. (41114/E)

● Mă despart cu inima plină de durere de bunul meu tată POP CONSTANTIN. Nu te voi uita niciodată suflet cald. Îndurerat fiul Daniel, nora Claudia şi nepoţelul Dănuţ. (41144/C)

● *Un ultim şi pios omagiu* bunului şi dragului nostru cuscru POP CONSTANTIN. Nu te vom uita niciodată. Paul şi Olga Kovacs. (41144/D)

● Dragă Corina, sîntem alături de tine şi de durerea pe care o porţi prin pierderea dragului tău tată POP CONSTANTIN. Paul şi Melinda. (41141/E)

● Pios omagiu şi dureroase gînduri însoţesc în eternitate pe neuitatul nostru prof. dr. OVIDIU BÎRLEA, folclorist şi scriitor, la împlinirea unui an de la deces. Sabina şi Ştefan. (40672)

● Trecerea celor 5 ani de la despărţirea de neprecţuitul nostru soţ, tată, bunic şi socru ing. AUREL STOICA a adîncit tot mai mult rana din sufletele noastre. Familia. (40677)

● Cu adîncă durere anunţăm încetarea din viaţă a scumpului nostru soţ, tată, bunic, socru şi rudă TOADER CORNEA, la vîrsta de 86 de ani. Înmormîntarea are loc astăzi, 5 ianuarie, ora 13, în cimitirul Cordoş. Familia îndoliată. (41077)

● Sîntem alături de colegul nostru, ing. Florin Berindean, în marea durere pricinuită de dispariţia mamei dragi. Atelierul de întreţinere CA — Carbochim. (41095)

● Un ultim omagiu fostului nostru coleg NICOLAE ŞOMFELEAN, iar familiei greu încercate sincere condoleanţe. Colegii de la R.C.T. Cluj. (41090)

● 6 luni de la decesul stimatei actriţe şi nestematei partenere de viaţă EMILIA BOTTA LUCA. Ajută doamne reîntregirea noastră spirituală dincolo. Titus. (312)

● Azi, de Boboteză, sînt 6 săptămîni de cînd pămîntul greu apasă trupul firav al celei ce a fost mămuţă, mămăliţă, soţie dragă şi iubită TEODORA (DORINA) SIMION. Flori şi lacrimi îţi vor acoperi mereu mormîntul. În veci îndureraţi Jenny, Adriana, Larissa, Vladimir şi Sandu. (40684)

● Sîntem alături de familia Pripon în marea durere prin care trece, pricinuită de moartea scumpului lor fiu. Sincere condoleanţe. Titi şi Simona. (41075)

● Se împlinesc 10 ani de lacrimi şi durere, de cînd a plecat *dintre noi scumpul nostru soţ*, tată, socru şi bunic PINTEA VASILE. Nu îl vom uita niciodată. Soţia, copiii cu familiile. (F.N.)

● La 5 ianuarie se împlinesc doi ani de cînd ne-a părăsit scumpa noastră soţie, mamă, bunică, cea care a fost MARIA CODOREAN din Gherla. Mormîntul ei va fi veşnic udat cu lacrimile noastre şi presărat cu flori. Familia. (40474)

● Sîntem alături de colegul nostru Agoston Ştefan în marea durere pricinuită de moartea tatălui său. Colectivul OJT Cluj. (40955)

● Sîntem din toată inima alături de colegul Gheorghe I. Bodea şi familie în marea durere pricinuită de pierderea NOBEL. Colegii de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei. (40956)

● Cu imaginea lui în suflet şi în gînd adunăm toate amintirile într-un pios omagiu la împlinirea unui an de la dureroasa despărţire de dragul nostru soţ, tată, socru şi bunic GHEORGHE CIMPOEŞ. Familia îndoliată. (40957)

● Dumnezeule, de ce ai luat din preajma noastră pe cea mai gingaşă fiinţă? În primitoarea casă de la apartamentul 9 nu mai este tînăra profesoară chimistă NORA. Cu ochii înlăcrimaţi, trăim tristul eveniment şi rugăm familiile Bodea Gheorghe şi Mihai Roşca să ne considere alături la marea lor durere! Vecinii din blocul de pe strada Aleea Tineretului nr. 2. (40958)

● Ne alăturăm durerii greu încercatei colege prof. Olga Bodea şi familiei la trecerea în eternitate a mult iubitei fiice NORA, absolventă a liceului nostru. Colegii de la Liceul de ştiinţele naturii. (40964/A)

● Sîntem alături de colega noastră, doamna învăţătoare Hortenzia Oancea şi copii în marea lor durere pricinuită de pierderea soţului şi tatălui drag. Colegii de la Liceul de ştiinţele naturii. (40964)

● Cu adîncă durere anunţăm încetarea din viaţă a scumpei noastre EMILIA GOCAN nepoată şi verişoară. Familiile Gocan şi Merdan. (40966)

● Mulţumim celora care au luat parte la înmormîntarea soţului meu GHEORGHE NAN. Soţia Lia. (40967)

● Pios omagiu şi aceeaşi durere nemărginită la împlinirea a şase luni de la trista despărţire de scumpul meu soţ GABI CORUJAN, la vîrsta de numai 42 de ani. Dormi în pace suflet bun. Soţia îndoliată. (40971)

● Sîntem alături de colega noastră, dr. Mariana Vlad, în marea durere la trecerea în eternitate a tatălui său, omul de aleasă bunătate şi înţelepciune VASILE GULEŞ. Colegele de la Laboratorul de igiena alimentaţiei. (40976)

● Sincere condoleanţe fam. ing. Nicolae Ionescu la încetarea din viaţă a mamei şi soacrei dragi. Colegii din A.C.M. — C.F.R. Cluj, Brigada 4. (40978/A)

● Asociaţia de locatari din Aleea Herculane nr. 6 aduce un ultim omagiu colocatarului VASILE GULEŞ şi transmite sincere condoleanţe familiei îndoliate. (41007)

● Sincere condoleanţe colegului Nicolae Bucur pentru pierderea mamei dragi. Colegii de la Institutul de cercetări biologice. (40983)

● Sîntem alături de colegul nostru Kalanyos Gheorghe în marea durere pricinuită de moartea surorii dragi. Colegii de echipă. (40991)

● Luni, 7 ianuarie, se împlineşte un an de cînd ne-a părăsit dragul nostru soţ, tată, socru, ginere şi bunic TEODOR CADAR. Chipul tău luminos şi bun îl vom păstra cu dragoste în amintirea noastră. Dumnezeu să-l odihnească în pace. Familia îndurerată. (41058)

● Sîntem alături de colega noastră Maria Negru în marea durere pricinuită de moartea tatălui drag. Colegii din Grupul de şantiere Drumuri-Poduri Cluj. (41059)

● Sincere condoleanţe colegei noastre Varga Edith în marea durere pricinuită de moartea tatălui iubit. Biroul de programare „Clujana". (41072)

● Sîntem alături de naşii noştri, fam. conf. dr. Eugen Mireşan în marea durere pricinuită de moartea fratelui drag. Fam. Ioan Puie. (41108)

● A plecat în eternitate scumpul nostru unchi NICOLAE ŞOMFELEAN. Îl vom păstra veşnic în inimile noastre. Nepoata Marianna şi soţul Simi. (48293/B)

● Exprimăm adînca noastră compasiune familiei la trecerea în eternitate a scumpului nostru naş NICOLAE ŞOMFELEAN. Îl vom păstra veşnic amintirea. Finii Emil şi Victoriţa Orolan. (48292/A)

● Consiliul de administraţie al C.P.M.S.N. Cluj-Napoca îşi exprimă nemărginita durere la încetarea fulgerătoare din viaţă a distinsului coleg Virgil Oprea, fost angajat al Institutului. Sincere condoleanţe familiei îndurerate. (41083)

● Sîntem alături de colega noastră, profesoara Rodica Cîmpan, în marea durere pricinuită de decesul mamei sale dragi. Colegii de la Clubul copiilor şi elevilor Cluj. (41099)

● Sîntem alături de colegul nostru Avram But Căpuşan în momentele de grea încercare prin care trece la pierderea părintelui drag, Colectivul biroului Plan-Salarizare-Evidenţă din cadrul universităţii clujene. (41096)

● Un ultim omagiu colaboratorului meu Virgil Oprea. Sincere condoleanţe familiei. Dr. inginer Iosif Fodor. (41088/A)

● Sincere condoleanţe familiei Şomfălean pentru pierderea grea suferită. Fam. Boţe. (41107)

● Sîntem alături de familia greu încercată prin dispariţia fulgerătoare a celui care a fost VIRGIL OPREA, transmiţîndu-i sincere condoleanţe. Familia ing. Luca Gârbu. (41919)

● În aceste momente grele, la dispariţia fostului nostru coleg VIRGIL OPREA, colectivul AC 1 — I.C.P.M.S.N., este alături de îndurerata familie şi-i exprimă întreaga compasiune. (41103)

● Dragă Mia, sîntem alături de tine şi copii în aceste clipe grele pricinuite de trecerea în eternitate a neprecţuitului nostru prieten VIRGIL OPREA. Fam. Sarachie, Zărenghea, Raţa, Bizo. (41102)

● Cu nespusă durere, ne despărţim de dragul nostru soţ, tată, bunic, socru VASILE BOB, stins prematur din viaţă la numai 44 de ani. Îl vom păstra mereu în sufletele noastre. Familia îndurerată. Înmormîntarea va avea loc de la capela I Mănăştur, ora 15, în 5 ianuarie 1991. (41011)

● Sîntem alături de colega noastră, înv. Septica Oprea, în marea durere pricinuită de moartea soţului drag. Colectivul şcolii nr. 26 Cluj-Napoca. (41010)

● Sîntem alături de naşii noştri în durerea pricinuită de pierderea tatălui lor drag. CĂPUŞAN ŞTEFAN. Nu-l vom uita niciodată. Finii Viorica şi Ghiţă Căpuşan. (41109)

● Multe lacrimi şi nesfîrşită durere la trecerea în nefiinţă a finului nostru MIHAI ADOREAN. Nu-l vom uita niciodată. Naşii Coste Vasile cu familia şi copiii Lucia şi Adi. (41140)

● Dumnezeu a luat de la noi pe scumpul nostru fiu MIHAI ADOREAN, lăsînd în urma lui lacrimi de desnădejde. Din partea părinţilor Viorica, Iosif şi surorile Andreea şi Lucica. Înmormîntarea va avea loc în cimitirul Mănăştur — central la data de 7 ianuarie 1991, ora 12. (41153)

● Au trecut 15 ani de cînd ne-a părăsit pentru totdeauna scumpa noastră mamă, soacră, bunică şi străbunică VALERIA FIZEŞAN. În veci nemîngîiaţi: Mihai, Ana, Mihaela Potor şi Sabin Lăcrămioara, Sabina Pop. (4114)

● Mulţumim tuturor celor care au fost alături de noi în marea durere la despărţirea de scumpul nostru ROMER CRISTIAN. Familia îndurerată. (40724)

COLEGIUL DE REDACŢIE: Ilie Cătăno (redactor şef), Dan Rebreanu (redactor şef adjunct), Traian Bara (secretar general de redacţie), Valer Chireanu, Emil Luca, Ion Rus, Maria Sângeorzan, Rad o Vida.

REDACŢIA: Cluj, str. Napoca nr 18. TELEFOANE: 1-10-32 (redactor şef); 1-75-07 (redactor şef adjunct şi secretariatul de redacţie); 1-74-18 (secţia culturală); 1-73-07 (secţia probleme social-economice); 1-74-90 (secţia probleme cetăţeneşti); 1-73-04 (administraţia ziarului). Mica publicitate se primeşte zilnic, între orele 10—16 str. Napoca nr 18 (la parter). Sîmbăta şi duminica închis.

Tiraj 23.284